

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

18 januari 2000

ONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de staat Israël anderzijds, met de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1 tot 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 20 november 1995

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Historisch overzicht

Sinds het begin van de jaren zestig heeft de Europese Gemeenschap met het merendeel van de mediterrane landen die geen lidstaten zijn, overeenkomsten gesloten. Aanvankelijk beoogden deze overeenkomsten enkel de gedeeltelijke vrijmaking van het handelsverkeer door het verlenen van een vrije toegang aan bepaalde industriële producten, en het toekennen van specifieke concessies voor bepaalde landbouwproducten. In de jaren zeventig werden de betrekkingen tussen de Europese Gemeenschap en de mediterrane landen versterkt door middel van een reeks overeenkomsten die ook op economisch en financieel vlak samenwerking voorzagen. Op 11 mei 1975 sloot de EEG een samenwerkingsovereenkomst met Israël. In 1976 werden overeenkomsten gesloten met Marokko, Algerije en Tunesië, en in 1977 met Jordanië, Egypte, Libanon en Syrië.

In de loop van de jaren tachtig traden achtereenvolgens Griekenland (1981), en Spanje en Portugal (1986) toe tot de Europese Gemeenschap. Met Turkije, Cyprus en Malta werden associatie-overeenkomsten gesloten die tot een douane-unie moeten leiden. Sinds 1989 is er industriële vrijhandel tussen Europa en Israël.

Om de gevolgen van de toetreding van Spanje en Portugal te verzachten werden met de mediterrane derde landen (MDL) aanvullende protocollen gesloten, met het oog op een versoepeling van de concessies voor landbouwproducten.

Tot op dat moment had de Gemeenschap een traditioneel beleid gevoerd dat rustte op twee pijlers: handelsconcessies enerzijds, en financiële samenwerking, hoofdzakelijk gericht op klassieke projecthulp, anderzijds.

Eind 1989 analyseerde de Commissie, aan de hand van een overzicht van het beleid van de Gemeenschap in het Middellandse-Zeegebied, en in het licht van de geopolitieke veranderingen als gevolg van de val van de Berlijnse muur, de toenmalige betrekkingen met de MDL en deed suggesties om het beleid bij te stellen.

Dit "Nieuwe Middellandse-Zeebeleid", dat door de Raad werd vastgesteld in december 1990, en reeds lopende activiteiten versterkte, heeft een nieuwe dimensie en een nieuwe dynamiek gegeven aan de betrekkingen met de MDL.

Het beleid van de Gemeenschap is voornamelijk gericht op steunverlening aan de economische hervormingen en ondersteuning van de voorzichtig in gang gezette structurele hervormingen in sommige van de beoogde mediterrane landen. Deze samenwerking met de mediterrane derde landen vindt op verschillende niveaus plaats en heeft het ontstaan van een waar partnerschap mogelijk gemaakt.

Rekening houdend met subregionale kenmerken heeft de Commissie voorstellen gedaan waarin zij pleit voor sterkere economische banden tussen de Europese Gemeenschap enerzijds, en de (overige) landen van het Middellandse-Zee gebied, anderzijds. Het proces dat hierdoor in gang gezet werd, heeft geleid tot onderhandelingen over en het sluiten van overeenkomsten met de landen uit deze regio. Deze akkoorden worden gedomineerd door vier belangrijke onderwerpen: een politieke dialoog, de industriële vrijhandel, de economische, sociale en culturele samenwerking, en een passende financiële samenwerking.

2. Economische betrekkingen tussen de Europese Gemeenschap enerzijds en de landen van het Middellandse-Zeegebied, Israël in het bijzonder, anderzijds*2.1. Handelsverkeer*

Het vrij verkeer van 'mediterrane' industrieproducten op de communautaire markt heeft ontegensprekelijk een positief effect gehad op de economie van de MDL. Tussen 1979 en 1993 is, voor alle MDL samen, het aandeel van de industrieproducten in de totale uitvoer naar de Europese Unie gestegen van 28 % tot 54 %.

De regelingen voor zelf opgelegde beperkingen voor bepaalde producten in de textiel- en kledingsector hebben geen belangrijke hindernis gevormd voor onze MDL-partners, aangezien het soepele beheer en de geleidelijke liberalisering in de loop der jaren zelfs geleid hebben tot een toename van hun aandeel op de communautaire markt.

De toegang tot de communautaire markt voor landbouwproducten is de laatste twee decennia aanmerkelijk verbeterd. De belangrijkste landbouwproducten uit de MDL hebben geprofiteerd van de geleidelijke afschaffing van de douanerechten voor gevoelige producten waarvoor tariefcontingenten golden. Zelfs wanneer deze contingenten waren uitgeput, kwamen deze producten echter nog voor preferentieel recht in aanmerking.

De niet onbelangrijke invoer van landbouwproducten door de MDL wijst anderzijds op het falen van het diversifiëren van de landbouwproductie. De meeste MDL hebben nog steeds geen grotere zelfvoorziening op gebied van voedingsmiddelen gerealiseerd, en blijven daarvoor in grote mate afhankelijk van de uitvoer vanuit de Gemeenschap.

Globaal bekeken bestaat er nog steeds een groot structureel tekort op de handelsbalans van de MDL met de Europese Unie. In sommige gevallen treedt een zeer sterke concentratie op van de uitvoer van de MDL in een beperkt aantal sectoren (of producten), wat deze landen op de middellange termijn tamelijk kwetsbaar maakt.

2.2. Financiële en technische samenwerking

Sinds 1978 komen de MDL, die met de Gemeenschap associatie- of samenwerkingsovereenkomsten hebben gesloten, in aanmerking voor financiële protocollen met een looptijd van vijf jaar. Deze protocollen voorzien enerzijds middelen uit de EG-begroting die aangewend worden als financiële hulp, en anderzijds leningen van de EIB. De vierde generatie financiële protocollen heeft betrekking op de periode 1992-1996. Israël neemt hier t.a.v. de andere MDL een bijzondere plaats in, want het is de enige mediterrane partner die geen aanspraak kan maken op de Europese begrotingssteun. Wel was voor de periode 1992-1996 een bedrag van 82 miljoen ecu voorzien aan EIB-leningen.

Er is een groeiend aantal initiatieven om contacten te leggen tussen de economische operatoren van vooral het midden- en kleinbedrijf, dat wordt ondersteund door diverse communautaire instrumenten, waaronder MEDInvest. Dit is een belangrijke ontwikkeling.

Daarentegen heeft de precaire situatie ertoe geleid dat de eigenlijke regionale samenwerking in een embryonaal stadium is gebleven. Veel zal afhangen van de manier waarop het vredesproces in het Midden-Oosten verder zal evolueren.

3. Het Euromediterrane partnerschap

De Europese Raad van Lissabon van juni 1992 vestigde meer dan ooit tevoren de aandacht op het, in termen van veiligheid en maatschappelijke stabiliteit, strategische belang van de zuidelijke en oostelijke kusten van de Middellandse Zee en het Midden-Oosten voor de Europese Unie. In overeenstemming hiermee werd de Commissie door de Europese Raad van Korfoe van juni 1994 en de daaropvolgende Raad algemene zaken verzocht

richtsnoeren in te dienen voor de versterking op de korte en middellange termijn van het Middellandse-Zeegebied van de Unie met het oog op vrede, stabiliteit, veiligheid en de sociaal-economische ontwikkeling in de regio. De Commissie legde daarop een aantal mededelingen¹ neer die voorstellen bevatten om associatie-akkoorden met deze landen te sluiten. De motieven die hieraan ten grondslag liggen, kan men opdelen in drie categorieën : (1) het steunen van politieke hervormingen, de eerbiediging van de mensenrechten en de vrije meningsuiting, (2) het bevorderen van de economische hervormingen ter ondersteuning van de groei van het welvaartsniveau en de werkgelegenheid in de MDL, en (3) de ondersteuning van de regionale integratie.

Op vele gebieden is er sprake van wederzijdse afhankelijkheid, inzonderheid op gebied van milieu, energie, migratie, handel en investeringen. De Gemeenschap heeft er alle belang bij om de mediterrane landen te helpen in hun streven naar sociaal-economische verbetering.

Het uiteindelijke streefdoel is het sluiten van Euromediterrane associatieakkoorden met de landen uit de regio. Een intensieve politieke dialoog, gebaseerd op democratie, behoorlijk bestuur en de mensenrechten kan leiden tot een Euro-mediterrane zone van vrede en stabiliteit. Deze dialoog moet worden uitgebreid tot veiligheidsvraagstukken en leiden tot maatregelen ter bestendiging van de vrede.

Op economisch gebied dient de Gemeenschap in het kader van de WTO (Wereldhandelsorganisatie) te streven naar de vrijhandel met de afzonderlijke partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied. Deze laatste zouden daartoe hun economie moeten moderniseren en hun concurrentiepositie verstevigen, hetgeen slechts na een lange overgangsperiode haalbaar zal zijn. De Gemeenschap moet bereid zijn hierbij te helpen, in het bijzonder wat de herstructurering van de economie betreft. Op termijn kan zo 's werelds grootste vrijhandelszone ontstaan, bestaande uit de uitgebreide Europese Gemeenschap, alle landen van Midden- en Oost-Europa die nog geen lid zouden zijn, en alle mediterrane landen.

¹ “Versterking van het Middellandse-Zee beleid van de Europese Unie : naar een Euro-mediterraan partnerschap” (COM(94) 427 def.), en “Versterking van het Middellandse-Zee beleid van de Europese Unie : voorstellen voor de tenuitvoerlegging van een Euromediterraan partnerschap” (COM(95) 72 def.).

Naast vrijhandel moet de Gemeenschap bereid zijn tot samenwerking met de mediterrane landen op een groot aantal gezamenlijk vast te stellen gebieden zoals industrie, energie, milieu, informatie- en communicatietechnologieën, diensten, kapitaal, wetenschap en technologie, gedecentraliseerde samenwerking, drugshandel, illegale immigratie en toerisme.

Top van Barcelona (27-28 november 1995) : Verklaring van Barcelona

Met het oog op het intensifiëren van de samenwerking tussen de Europese Unie en haar 12 Middellandse-Zee-partners² werd op 27 en 28 november 1995 in Barcelona de Euro-mediterrane conferentie georganiseerd. Tijdens deze Top werd de vernieuwing van het Middellandse-Zeebeleid, waarmee reeds een aanvang was genomen door de ondertekening van een aantal Euro-mediterrane akkoorden, geconsolideerd, en legde de Europese Unie meteen de basis voor de verdere ontwikkeling ervan.

De Top werd afgesloten met de zogenaamde Verklaring van Barcelona die drie domeinen afbakt waarop partnerschap nagestreefd moet worden : (1) de politiek en de veiligheidsproblematiek, (2) de economische en de financiën, en (3) de sociale, culturele en humanitaire thema's.

De ministers van Buitenlandse Zaken van de EU-lidstaten en de Middellandse-Zee-partners zullen ter opvolging van deze Verklaring van Barcelona regelmatig vergaderen. Een comité van hoge ambtenaren (Med-comité) zal deze periodieke vergaderingen voorbereiden en de opvolging van de conferentie evalueren.

Instrument : MEDA-verordening

Om de hierboven omschreven doeleinden te bereiken beschikt de Gemeenschap over twee soorten instrumenten, met name begrotingsmiddelen en EIB-leningen. Het gebruik van de begrotingsmiddelen zal vooral gericht zijn op steun aan de particuliere sector, technische bijstand en studies enerzijds, en sociale infrastructuur en steun aan de samenwerking door NGO's anderzijds. De eigen middelen van de EIB dienen in de eerste plaats te worden gebruikt voor financiering van lange-termijnleningen ten behoeve van de economische infrastructuur en de productieve sector van de economie.

² Algerije, Cyprus, Egypte, Israël, Jordanië, Libanon, Malta, Marokko, Syrië, Tunesië, Turkije en de Palestijnse Autoriteit.

Eind 1994 besliste het Europees Parlement de drie begrotingslijnen die op dat moment te maken hadden met steun aan de landen van het Middellandse-Zeegebied samen te voegen tot één globale begrotingslijn, de MEDA-lijn genaamd. Deze MEDA-lijn zou de basis moeten vormen voor de toekomstige samenwerking met de mediterrane partners, en geleidelijk de bestaande financiële protocollen afschaffen. Om dit nieuwe instrument een juridische basis te verschaffen werd de (MEDA)verordening inzake financiële en technische maatregelen ter ondersteuning van de hervorming van de economische en maatschappelijke structuren in het kader van het Europees-mediterrane partnerschap uitgewerkt. Op 7 juni 1995 nam de Commissie het voorstel voor deze verordening aan. De verordening voorziet inderdaad in de samenbrenging van alle samenwerkingsmaatregelen in één begrotingsartikel, en dit met het oog op een grotere flexibiliteit in de keuze van de maatregelen en een eenvoudiger en doorzichtiger financieel beheer. Oorspronkelijk was dit programma voorzien voor de periode 1995-1999. De goedkeuring ervan werd evenwel, omwille van een aantal kleine Turks-Griekse grensconflicten, door Griekenland geblokkeerd. Op 15 juli 1996 raakte de Raad algemene zaken eindelijk uit de impasse : in ruil voor een verklaring van de Raad waarin zij Turkije oproept de grensgeschillen voor te leggen aan het Internationaal Gerechtshof in Den Haag, besliste Griekenland haar verzet op te heffen.

Het toekomstige MEDA-programma (referentiebedrag voor de periode 1995-1999 : 3,4 miljard ecu) zal van toepassing zijn op alle MDL waarmee de Europese Gemeenschap associatie- of samenwerkingsakkoorden gesloten heeft. Bij de selectie van de steunmaatregelen zal rekening worden gehouden met zowel de prioriteiten van de begunstigten (de mediterrane partners) als de doelstellingen van de Gemeenschap. De selectie gebeurt op basis van elkaar opvolgende indicatieve programma's die een driejarige periode bestrijken. De vaststelling van de begrotingsmiddelen en projecten blijft echter op jaarbasis geschieden. Om het besluitvormingsproces te stroomlijnen zal een comité van beheer worden opgericht om de Commissie bij te staan.

Euro-mediterrane associatiepartners

Op enkele uitzonderingen na werd en wordt met alle mediterrane derde landen onderhandeld over de sluiting van Euro-mediterrane associatieovereenkomsten. Met Tunesië (17/07/1995), Israël (20/11/1995) en Marokko (20/02/1996) werden reeds akkoorden ondertekend. De onderhandelings-

gen met Jordanië en Libanon zijn reeds ver gevorderd, en ook de gesprekken met Egypte, Algerije en Syrië zouden in 1997 afgerond moeten worden.

Als gevolg van de door de Raad van de Europese Unie op 20 december 1993 aangenomen richtlijnen, begon de Commissie met Israël onderhandelingen te voeren met het oog op een nieuwe overeenkomst. Conform de richtlijnen werden de onderhandelingen gevoerd in overleg met de lidstaten. De ontwerp-overeenkomst werd door de Raad Algemene Zaken van 17 juli 1995 goedgekeurd.

Op 20 november 1995 werd de Euro-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de staat Israël, anderzijds, ondertekend.

4. De inhoud van de overeenkomst

De voornaamste beginselen van de Overeenkomst zijn :

- een regelmatige politieke dialoog ;
- de uitbreiding van de vrijhandelszone ;
- de handhaving van het peil van de traditionele handelsstromen en van de invoerrechten die door Israël op een aantal landbouwproducten van oorsprong uit de Europese Gemeenschap worden geheven ;
- bijkomende wederzijdse concessies op het stuk van de handel in landbouwproducten en verwerkte landbouwproducten ;
- een verbintenis de stand van zaken op het stuk van de handel in landbouwproducten met ingang van 1 januari 2000 opnieuw te bekijken om overeenkomstig de algemene doelstelling ter zake van geleidelijke liberalisering van deze handel, nieuwe wederzijdse concessies vast te leggen ;
- de Overeenkomst bevat bepalingen betreffende de vrijheid van vestiging, de liberalisering van de dienstverlening, het vrije kapitaalverkeer en de mededingingsvoorschriften ;
- de economische samenwerking zal op een zo breed mogelijke basis worden versterkt op alle gebieden die de betrekkingen tussen beide Partijen aanbelangen en ze zal aanleiding geven tot een regelmatige dialoog ;
- ook op sociaal gebied zal een samenwerking worden tot stand gebracht ; ze wordt ten uitvoer gebracht via een regelmatige dialoog over alle sociale vraagstukken die voor de Partijen van wederzijds belang zijn ; aansluitend op deze dialoog volgt een culturele samenwerking.

PREAMBULE (art. 1-2)

Hier wordt verwezen naar de van oudsher bestaande banden tussen de Partijen en hun verlangen deze banden aan te halen ten einde op basis van wederkerigheid duurzame betrekkingen tot stand te brengen.

Er wordt ook verwezen naar hun gemeenschappelijke gehechtheid aan de eerbiediging van de mensenrechten, de democratische beginselen en het beginsel van economische vrijheid.

Aan de preambule werd een nieuwe dimensie toegevoegd, met name de instelling van een regelmatige politieke en sociale dialoog over bilaterale en internationale vraagstukken van wederzijds belang. De noodzaak om, in het belang van beide Partijen, de dialoog over wetenschappelijke, technische, culturele, audiovisuele en sociale vraagstukken voort te zetten, vormt eveneens een belangrijk onderdeel van de preambule.

Voorts worden de vier doelstellingen van de Overeenkomst in de preambule nader omschreven :

1. een passend kader tot stand brengen voor de politieke dialoog met het oog op de bevordering van nauwe politieke betrekkingen tussen de Partijen ;
2. de harmonieuze ontwikkeling van de economische betrekkingen tussen de Gemeenschap en Israël bevorderen en zodoende, zowel in de Gemeenschap als in Israël, de bloei van de economische activiteit, de verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden alsmede de groei van de productiviteit en de financiële stabiliteit stimuleren ;
3. de bevordering van de regionale samenwerking met het oog op de consolidatie van het vreedzaam samenleven en de economische en politieke stabiliteit ;
4. de bevordering van de samenwerking op andere gebieden.

De preambule onderstreept dat de eerbiediging van de democratische beginselen en de mensen-

rechten een positief en essentieel onderdeel vormt van de Overeenkomst.

TITEL I : POLITIEKE DIALOOG (art. 3-5)

Er wordt een regelmatige politieke dialoog tot stand gebracht over alle vraagstukken die voor de Partijen van wederzijds belang zijn. Aan de politieke dialoog zal gestalte worden gegeven in de vorm van bijeenkomsten die op geregelde tijdstippen worden gehouden op ministerieel niveau, op het niveau van hoge functionarissen en, op parlementair niveau, via contacten die gelegd worden tussen het Europees Parlement en de Israëlsche Knesset.

Deze politieke dialoog heeft met name ten doel, de vrede, de veiligheid en de regionale ontwikkeling die kunnen bijdragen tot de stabiliteit en de welvaart in de mediterrane regio te bewerkstelligen en een klimaat van begrip en culturele verdraagzaamheid te scheppen.

TITEL II : VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN (art. 6-28)

Hoofdstuk I : Basisbeginselen (art. 6)

De Overeenkomst bevestigt het bestaan van een vrijhandelszone en de uitbreiding ervan, overeenkomstig de bepalingen van de GATT en de WTO.

Hoofdstuk II : Industrieproducten (art. 7-9)

Wat de industrieproducten betreft, zijn invoer- en uitvoerrechten en heffingen van gelijke werking tussen de Gemeenschap en Israël niet toegestaan. Dit verbod geldt ook voor douanerechten van fiscale aard.

Hoofdstuk III : Landbouwproducten (art. 10-15)

Ten aanzien van de landbouwproducten stellen de Gemeenschap en Israël geleidelijk een grotere liberalisering van het onderlinge handelsverkeer in landbouwproducten in. Met ingang van 1 januari 2000 onderzoeken de twee Partijen de situatie met het oog op de vaststelling van de door hen vanaf 1 januari 2000 toe te passen maatregelen.

Het preferentieel stelsel dat nog van toepassing is op sommige in de Gemeenschap ingevoerde Israëlsche producten en de invoer in Israël van producten van oorsprong uit de Gemeenschap zal worden uitgebreid door de bestaande concessies te verhogen.

De Partijen komen overeen, uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, de mogelijkheid te onderzoeken om elkaar op basis van reciprociteit en wederzijds belang concessies toe te staan voor visserijproducten.

Hoofdstuk IV : Gemeenschappelijke bepalingen (art. 16-28)

Dit hoofdstuk omvat een aantal bepalingen en begeleidende maatregelen die tot doel hebben de totstandbrenging van een vrijhandelszone te vergemakkelijken : de klassieke vrijwaringsclausule, de anti-dumpingclausule en de bepaling betreffende de beperking van het handelsverkeer. Deze bepaling kan worden ingeroepen uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde en de gezondheid.

TITEL III : RECHT VAN VESTIGING EN DIENSTVERLENING (art. 29-30)

De Partijen komen overeen de toepassings sfeer van de Overeenkomst uit te breiden tot het recht van vestiging van vennootschappen van de ene Partij op het grondgebied van de andere Partij, en de liberalisering van de dienstverlening door vennootschappen van de ene Partij aan ontvangers van diensten in de andere Partij.

De Associatieraad doet de nodige aanbevelingen voor de uitvoering van deze doestelling. Op zijn laatst drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst, zal een eerste onderzoek naar de verwezenlijking van deze doelstelling worden verricht.

TITEL IV : KAPITAALVERKEER, BETALINGSVERKEER, OVERHEIDSOEDRACHTEN, MEDEDINGING EN INTELLECTUELE EIGENDOM (art. 31-39)

Hoofdstuk I : Kapitaalverkeer en betalingsverkeer (art. 31-34)

Behoudens het bepaalde in de artikelen 33 en 34 van deze Overeenkomst, leggen de Partijen geen beperkingen op aan het kapitaalverkeer, en vindt geen discriminatie plaats op grond van de nationaliteit of de woonplaats van hun ingezetenen, noch op grond van de plaats waar het kapitaal geïnvesteerd wordt.

De lopende betalingen in verband met het verkeer van goederen, personen, diensten of kapitaal zijn aan geen enkele beperking onderworpen.

In uitzonderlijke omstandigheden en overeenkomstig de bepalingen van de GATT en het IMF, kunnen de Partijen het kapitaalverkeer aan vrijwaringsmaatregelen onderwerpen wanneer het voor het wisselkoersbeleid of het monetair beleid ernstige moeilijkheden veroorzaakt of dreigt te veroorzaken.

Hoofdstuk II : Overheidsopdrachten (art. 35)

Wat dit punt betreft, nemen de Partijen de nodige maatregelen om hun respectieve markten voor overheidsopdrachten en voor opdrachten van nutsbedrijven voor de levering van goederen en diensten en het uitvoeren van werkzaamheden verder open te stellen dan zij uit hoofde van de in het kader van de WTO gesloten overeenkomst inzake overheidsopdrachten ten opzichte van elkaar op basis van wederkerigheid verplicht zijn.

Hoofdstuk III : Mededinging (art. 36-38)

De voorschriften terzake van mededinging zijn gebaseerd op de in de Gemeenschap geldende voorschriften, volgens welke alle gedragingen die strijdig zijn met de vrije mededinging hetzij in de vorm van staatssteun, hetzij door overeenkomsten tussen ondernemingen dan wel door het misbruik maken van een machtspositie, niet zijn toegestaan. Vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, beschikt de Associatieraad over een termijn van drie jaar om de nodige maatregelen te nemen met het oog op de uitvoering van de voorschriften terzake van mededinging.

De partijen garanderen doorzichtigheid ten aanzien van de door hen verleende staatssteun, met name door te voorzien in een regeling waarbij ze elkaar de desbetreffende informatie verstrekken.

Hoofdstuk IV : Intellectuele, industriële en commerciële eigendom (art. 39)

De Partijen verbinden zich ertoe een adequate en effectieve bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten te waarborgen overeenkomstig de hoogste internationale maatstaven, met inbegrip van effectieve middelen om deze rechten te doen gelden.

TITEL V : WETENSCHAPPELIJKE EN TECHNOLOGISCHE SAMENWERKING (art. 40)

Beide partijen zullen alles in het werk stellen om de samenwerking op wetenschappelijk en technologisch gebied verder uit te breiden. Gedetailleer-

de regelingen betreffende deze samenwerking zullen in een afzonderlijke, gelijkaardige overeenkomst aan bod komen.

TITEL VI : ECONOMISCHE SAMENWERKING (art. 41)

De Partijen breiden de economische samenwerking uit tot wederzijds voordeel en in de geest van het uit deze Overeenkomst voortvloeiende partnerschap. De economische samenwerking dient ook terdege rekening te houden met het behoud van het milieu en het ecologisch evenwicht en de werkgelegenheid te stimuleren.

Er wordt tussen beide Partijen een regelmatige, economische dialoog tot stand gebracht, waarbij alle sectoren van het macro-economische beleid worden bestreken.

Bijzondere aandacht moet worden besteed aan activiteiten die gericht zijn op de bevordering van regionale samenwerking.

De Overeenkomst voorziet in samenwerking op tal van gebieden. Met betrekking tot al deze gebieden bevat de Overeenkomst nader omschreven doelstellingen en geeft ze aan op welke gebieden de aandacht dient te worden toegespitst. Dit zijn met name regionale samenwerking, milieu, industriële samenwerking, samenwerking terzake van harmonisatie van de normen en conformiteitsbeoordeling, de onderlinge aanpassing van de wetgevingen, financiële diensten, landbouw, vervoer, telecommunicatie en informatie-technologie, energie, toerisme en samenwerking op douanegebied.

Wat de strijd tegen drugs en het witwassen van geld betreft, bevat de Overeenkomst duidelijk omschreven bepalingen die op concrete wijze uitvoering geven aan verschillende vormen van samenwerking en het verlenen van technische en administratieve bijstand. Ook op het vlak van migratie is in samenwerking voorzien.

TITEL VII : SAMENWERKING OP AUDIOVISUEEL EN CULTUREEL GEBIED EN OP HET GEBIED VAN INFORMATIE EN COMMUNICATIE (art. 58-62)

De Partijen zullen met name de samenwerking in de audiovisuele sector bevorderen en Israël bij een aantal communautaire initiatieven betrekken.

De Partijen streven ook naar samenwerking op terreinen zoals onderwijs, opleiding en uitwisseling van jongeren.

De culturele samenwerking zal op velerlei gebieden worden uitgebreid. Activiteiten van wederzijds belang op het gebied van informatie en communicatie zullen worden gestimuleerd.

TITEL VIII : SOCIALE SAMENWERKING (art. 63-66)

Wat de sociale samenwerking betreft, zal tussen de Partijen een dialoog over alle onderwerpen van wederzijds belang worden tot stand gebracht. De dialoog heeft met name betrekking op de sociale problemen van de post-industriële samenleving, zoals werkloosheid, arbeidsverhoudingen, beroepsopleiding, gelijke behandeling van mannen en vrouwen, enz.

Deze samenwerking vindt plaats via bijeenkomsten van deskundigen, seminars en ateliers. De Overeenkomst bevat concrete bepalingen betreffende de coördinatie van de sociale-zekerheidsstelsels van op het grondgebied van een lidstaat wettig te werk gestelde Israëlische werknemers en hun wetten aldaar verblijvende gezinsleden (met inachtneming van de in Israël geldende voorwaarden en modaliteiten).

Israël kent aan wettig op zijn grondgebied te werk gestelde werknemers die onderdaan van een lidstaat zijn en aan hun wettig aldaar verblijvende gezinsleden een soortgelijke behandeling toe, met inachtneming van de in Israël geldende voorwaarden en modaliteiten.

TITEL IX : INSTITUTIONELE, ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN (art. 67-85)

Op institutioneel gebied, voorziet de Overeenkomst in de oprichting van een Associatieraad op ministerniveau en een Associatiecomité op het ambtelijk niveau.

De Associatieraad komt eens per jaar bijeen en telkens wanneer de omstandigheden zulks vereisen, om belangrijke vraagstukken die zich in het kader van de Overeenkomst voordoen en alle andere bilaterale of internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang te bestuderen. De Associatieraad wordt beurtelings voorgezeten door een lid van de Raad van de Europese Unie en een lid van de regering van de staat Israël.

Daarenboven is in de Overeenkomst vastgelegd dat de Associatieraad de nodige maatregelen mag treffen om de samenwerking en het contact tussen het Europees Parlement en de Knesset van de staat Israël alsmede tussen het Economisch en Sociaal Comité van de Gemeenschap en de Economische en Sociale Raad van de staat Israël, te vergemakkelijken. Iedere Partij mag geschillen die verband houden met de toepassing en de uitlegging van de Overeenkomst aan de Associatieraad voorleggen.

Het Associatiecomité heeft beslissingsbevoegdheid ten aanzien van het beheer van de Overeenkomst en op de terreinen waarop de Raad het bepaalde bevoegdheden heeft gedelegeerd. Het Associatiecomité wordt beurtelings voorgezet door een vertegenwoordiger van het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en door een vertegenwoordiger van de regering van de staat Israël.

De Overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten. Ze treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de bekrachtiging van de Overeenkomst door de Knesset van de staat Israël en de Parlementen van de lidstaten en nadat het Europees Parlement zijn goedkeuring heeft gegeven.

Bij haar inwerkingtreding vervangt deze Overeenkomst de samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de staat Israël alsmede de overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en de staat Israël, die op 11 mei 1975 te Brussel werden ondertekend.

5. De goedkeuringsprocedure

De Werkgroep Gemengde Verdragen, opgericht door de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid om over het al dan niet gemengd karakter van een verdrag te delibereren, bevestigde tijdens haar vergadering van 16 februari 1995 het dubbel gemengde karakter van de associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en Israël.

1. Gemengd op Europees niveau. De overeenkomsten behandelen een groot aantal materies waarvoor geen bevoegdheidsoverdracht van de lidstaten naar de Europese Gemeenschap bestaat, en die bijgevolg geen exclusieve EG-aangelegenheid zijn (cf. de bepalingen inzake een politieke dialoog tussen de verdragspartijen). België heeft als lidstaat van de Europese Gemeenschap deze Overeenkomsten overigens

op 20 november 1995 in Brussel mee ondertekend.

2. Ook op intern Belgisch vlak heeft deze Euro-mediterrane overeenkomst een gemengd karakter : de bepalingen inzake leefmilieu en culturele samenwerking bijvoorbeeld vallen onder de bevoegdheid van respectievelijk de gewesten en de gemeenschappen.

Krachtens artikel 167, §3 van de grondwet hebben gemengde verdragen eerst gevolg nadat zij de instemming van de bevoegde Raden gekregen hebben. Met het oog op deze instemming wordt een ontwerp van decreet voorgelegd aan het Vlaamse Parlement.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

PATRICK DEWAELE

*De Vlaamse minister van Mobiliteit,
Openbare Werken en Energie,*

STEVE STEVAERT

*De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid
en Gelijke Kansen,*

MIEKE VOGELS

*De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk
Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden,*

BERT ANCIAUX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

MARLEEN VANDERPOORTEN

*De Vlaamse minister van Werkgelegenheid
en Toerisme,*

RENAAT LANDUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

VERA DUA

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,*

JOHAN SAUWENS

*De Vlaams minister van Economie,
Ruimtelijke Ordening en Media,*

DIRK VAN MECHELEN

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de staat Israël anderzijds, en de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1 tot 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 20 november 1995

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

De Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de staat Israël anderzijds, met de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1 tot 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 20 november 1995, zal wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft, volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,

Luc VAN DEN BRANDE

De minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

Luc VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

Theo KELCHTERMANS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Wivina DEMEESTER - DE MEYER

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,

Leo PEETERS

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening,

Eddy BALDEWIJNS

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,

Eric VAN ROMPUY

De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid,

Anne VAN ASBROECK

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 27 maart 1997 door de minister-president van de Vlaamse regering verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende goedkeuring van de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de staat Israël, anderzijds, en de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 20 november 1995", heeft op 1 april 1997 het volgend advies gegeven :

L. 26.258/1

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering als volgt :

"Het is de bedoeling de parlementaire procedure af te ronden tegen de volgende euromediterrane overeenkomst, gepland voor 1997.".

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.".

Dat onderzoek noopt niet tot het maken van enige opmerking.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	D. ALBRECHT,	
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

J. DE BRABANDERE

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

De Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de staat Israël anderzijds, met de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1 tot 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 20 november 1995, zal wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft, volkomen uitwerking hebben.

Brussel, 10 december 1999.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

PATRICK DEWAELE

*De Vlaamse minister van Mobiliteit,
Openbare Werken en Energie,*

STEVE STEVAERT

*De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid
en Gelijke Kansen,*

MIEKE VOGELS

*De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk
Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden,*

BERT ANCIAUX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

MARLEEN VANDERPOORTEN

*De Vlaamse minister van Werkgelegenheid
en Toerisme,*

RENAAT LANDUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

VERA DUA

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,*

JOHAN SAUWENS

*De Vlaams minister van Economie,
Ruimtelijke Ordening en Media,*

DIRK VAN MECHELEN

EURO-MEDITERRANE OVEREENKOMST
WAARBIJ EEN ASSOCIATIE TOT STAND WORDT GEBRACHT
TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAP EN HAAR LID-STATEN, ENERZIJD,
EN DE STAAT ISRAËL, ANDERZIJD *

* De teksten van de bijlage I, II, III, V, VI, VII en van de protocollen 1, 2, 3, 4 en 5 liggen ter inzage bij het Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

HET KONINKRIJK BELGIË,
HET KONINKRIJK DENEMARKEN,
DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,
DE HELLEENSE REPUBLIEK,
HET KONINKRIJK SPANJE,
DE FRANSE REPUBLIEK,
IERLAND,
DE ITALIAANSE REPUBLIEK,
HET GROOTHERTOOGDOM LUXEMBURG,
HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,
DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,
DE PORTUGESE REPUBLIEK,
DE REPUBLIEK FINLAND,
HET KONINKRIJK ZWEDEN,
HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN NOORD-IERLAND,

Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, hierna “Lid-Staten” te noemen, en

DE EUROPESE GEMEENSCHAP,
DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL,

hierna “de Gemeenschap” te noemen, enerzijds, en

DE STAAT ISRAËL,

hierna “Israël” te noemen, anderzijds.

GELET OP het belang van de traditionele banden tussen de Gemeenschap, haar Lid-Staten en Israël en hun gemeenschappelijke waarden;

OVERWEGENDE dat de Gemeenschap, de Lid-Staten en Israël deze banden wensen te versterken en duurzame betrekkingen op basis van wederkerigheid en partnerschap en de verdere integratie van de Israëlische economie in de Europese economie tot stand wensen te brengen;

GELET OP het belang dat de Partijen hechten aan de eerbiediging van het beginsel van economische vrijheid en de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties, en in het bijzonder aan de eerbiediging van de mensenrechten en de democratie waarop de Associatie is gegrondvest;

ZICH BEWUST VAN de behoefte om gezamenlijk te streven naar de versterking van de politieke stabiliteit en de economische ontwikkeling door de bevordering van de regionale samenwerking;

VERLANGENDE een regelmatige politieke dialoog over bilaterale en internationale kwesties van wederzijds belang in te stellen en te ontwikkelen;

VERLANGENDE de dialoog over economische, wetenschappelijke, technologische, culturele, audiovisuele en sociale vraagstukken in het belang van de Partijen voort te zetten en te verdiepen;

GELET OP de toezeggingen van zowel de Gemeenschap als Israël met betrekking tot vrijhandel, met name in overeenstemming met de rechten en verplichtingen op grond van de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel (GATT) die voortvloeit uit de onderhandelingen in het kader van de Uruguay-Ronde;

OVERTUIGD dat deze associatieovereenkomst een nieuw klimaat zal scheppen voor hun economische betrekkingen, met name voor de ontwikkeling van handel, investeringen en technologische samenwerking ,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

Artikel 1

1. Er wordt een associatie tot stand gebracht tussen de Gemeenschap en haar Lid-Staten, enerzijds, en Israël anderzijds.
2. Deze associatie heeft ten doel:
  - een passend kader tot stand te brengen voor de politieke dialoog met het oog op de bevordering van nauwe politieke betrekkingen tussen de Partijen;
  - uitbreiding van, onder andere, de handel in goederen en diensten, de wederzijdse liberalisering van het recht van vestiging, de verdere geleidelijke liberalisering van de overheidsopdrachten, het vrij verkeer van kapitaal en de uitbreiding van de wetenschappelijke en technologische samenwerking en aldus streven naar de bevordering van de harmonieuze ontwikkeling van de economische betrekkingen tussen de Gemeenschap en Israël en de stimulering, zowel in de Gemeenschap, als in Israël, van de bloei van de economische activiteit, de verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden en de groei van de produktiviteit en de financiële stabiliteit;

- de regionale samenwerking te bevorderen met het oog op de consolidatie van het vreedzaam samenleven en de economische en politieke stabiliteit;
- de samenwerking op alle gebieden van wederzijds belang te bevorderen.

Artikel 2

De betrekkingen tussen de Partijen en alle bepalingen van deze Overeenkomst berusten op de eerbiediging van de mensenrechten en de democratische beginselen die ten grondslag liggen aan het interne en externe beleid van de Partijen en die een essentieel onderdeel van deze Overeenkomst vormen.

TITEL I

POLITIEKE DIALOOG

Artikel 3

1. Er wordt een regelmatige politieke dialoog tussen de Partijen tot stand gebracht. Deze dialoog versterkt de betrekkingen tussen de Partijen en vormt een bijdrage tot de verdere ontwikkeling van duurzaam partnerschap en de verbetering van het wederzijds begrip en de solidariteit.
2. De politieke dialoog en samenwerking
  - zullen leiden tot beter onderling begrip en meer convergentie van standpunten over internationale vraagstukken, met name over aangelegenheden die belangrijke gevolgen voor één van de Partijen kunnen hebben;
  - zullen elke Partij in staat stellen het standpunt en de belangen van de andere Partij in overweging te nemen;
  - zullen bijdragen tot de bevordering van de regionale veiligheid en stabiliteit.

Artikel 4

De politieke dialoog heeft betrekking op alle onderwerpen van wederzijds belang en beoogt de weg te openen voor nieuwe samenwerkingsvormen, gericht op gemeenschappelijke doelstellingen, met name vrede, veiligheid en democratie.

Artikel 5

1. De politieke dialoog is gericht op gezamenlijke initiatieven en vindt met name plaats:
  - a) op ministerieel niveau;
  - b) op het niveau van hoge functionarissen (politieke directeuren) die Israël vertegenwoordigen, enerzijds, en het Voorzitterschap van de Raad en de Commissie, anderzijds;
  - c) met optimale gebruikmaking van de diplomatieke kanalen, in het bijzonder door middel van regelmatige briefings door functionarissen, overleg ter gelegenheid van internationale vergaderingen en contacten tussen diplomatieke vertegenwoordigers in derde landen;
  - d) het regelmatig verstrekken van informatie aan Israël over het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en soortgelijke informatie in omgekeerde richting;

- e) alle andere middelen die kunnen bijdragen tot de consolidatie, verdere ontwikkeling en intensivering van deze dialoog.
2. Op parlementair niveau vindt de politieke dialoog plaats tussen het Europees Parlement en de Knesset.

TITEL II

VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN

HOOFDSTUK 1

BASISBEGINSELEN

Artikel 6

1. De vrijhandelszone tussen de Gemeenschap en Israël wordt tot stand gebracht overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst en in overeenstemming met de bepalingen van de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel van 1994 en andere multilaterale overeenkomsten inzake de handel in goederen die opgenomen zijn in de bijlagen bij de overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), hierna "GATT" te noemen.
2. In het handelsverkeer tussen de Partijen worden de goederen ingedeeld overeenkomstig de gecombineerde nomenclatuur en de Israëlische douanetarieven.

HOOFDSTUK 2

INDUSTRIEPRODUKTEN

Artikel 7

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap en Israël, met uitzondering van de in bijlage II van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap genoemde produkten en in het geval van produkten van oorsprong uit Israël, met uitzondering van de in bijlage I van deze Overeenkomst genoemde produkten.

Artikel 8

In- of uitvoerrechten en heffingen van gelijke werking in het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Israël zijn niet toegestaan. Dit is ook van toepassing op douanerechten van fiscale aard.

Artikel 9

1. De bepalingen van dit hoofdstuk vormen geen beletsel voor de handhaving door de Gemeenschap van een landbouwelement voor produkten van oorsprong uit Israël en

genoemd in bijlage II van deze Overeenkomst, met uitzondering van de in bijlage III genoemde produkten.

Dit landbouwelement wordt berekend op basis van de verschillen in prijs op de markt van de Gemeenschap van de landbouwprodukten die geacht worden in deze goederen te zijn verwerkt en de prijs van uit derde landen ingevoerde produkten, wanneer de totale kosten van genoemde basisprodukten hoger is in de Gemeenschap. Het landbouwelement kan de vorm van een vast bedrag of een ad valorem recht aannemen. In het geval dat ten aanzien van dit landbouwelement tarificatie heeft plaatsgevonden, wordt het vervangen door het respectieve specifieke recht.

2. De bepalingen van dit hoofdstuk vormen geen beletsel voor de handhaving door Israël van een landbouwelement voor produkten van oorsprong uit de Gemeenschap en genoemd in bijlage IV, met uitzondering van de in bijlage V genoemde produkten.

Dit landbouwelement wordt mutatis mutandis berekend op basis van de in punt 1, lid twee, genoemde criteria. Het kan de vorm van een vast bedrag of een ad valorem recht aannemen.

Israël kan de lijst van produkten waarop dit landbouwelement van toepassing is, uitbreiden, op voorwaarde dat de produkten niet worden genoemd in bijlage V en zijn opgenomen in bijlage II van deze Overeenkomst. Voorafgaande aan de goedkeuring wordt het Associatiecomité in kennis gesteld van dit landbouwelement. Het Associatiecomité bestudeert het en neemt dienaangaande een besluit.

3. In afwijking van artikel 8, mogen de Gemeenschap en Israël op de in respectievelijk bijlage III en IV genoemde produkten de voor elk daarvan genoemde rechten toepassen.
4. Indien in het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Israël de heffing die van toepassing is op een basislandbouwprodukt, wordt verminderd of als gevolg van wederzijdse concessies voor verwerkte landbouwprodukten, kunnen de toegepaste landbouwelementen overeenkomstig het bepaalde in punt 1 en 2 worden verminderd.
5. De in lid 4 bedoelde vermindering, de lijst van betrokken produkten, en, in voorkomend geval, de tariefcontingenten, waarvoor de verlagingen gelden, worden door de Associatieraad vastgesteld.
6. De lijst van produkten waarvoor een concessie wordt gedaan in de vorm van een verlaagd landbouwelement in het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Israël, alsmede de omvang van deze concessies worden vastgesteld in bijlage VI.

HOOFDSTUK 3

LANDBOUWPRODUKTEN

Artikel 10

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de in bijlage II bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap bedoelde produkten van oorsprong uit de Gemeenschap en Israël.

Artikel 11

De Gemeenschap en Israël stellen geleidelijk een grotere liberalisering in van het onderling handelsverkeer in landbouwprodukten. Met ingang van 1 januari 2000 onderzoeken de Gemeenschap en Israël de situatie met het oog op de vaststelling van de door de Gemeenschap en Israël met ingang van 1 januari 2001 toe te passen maatregelen in overeenstemming met deze doelstelling.

Artikel 12

Op de in Protocol 1 en 3 genoemde landbouwprodukten van oorsprong uit Israël zijn bij invoer in de Gemeenschap de bepalingen van genoemde Protocollen van toepassing.

Artikel 13

Op de in Protocol 2 en 3 genoemde landbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap zijn bij invoer in Israël de bepalingen van genoemde Protocollen van toepassing.

Artikel 14

Onverminderd de bepalingen van artikel 11 en rekening houdend met het volume van de handel in landbouwprodukten tussen de Partijen en de bijzondere gevoeligheid van deze produkten, onderzoeken de Gemeenschap en Israël binnen de Associatieraad, produkt per produkt en op basis van wederkerigheid, de mogelijkheid om elkaar verdere concessies toe te staan.

Artikel 15

De Gemeenschap en Israël komen overeen, uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst, de mogelijkheid te onderzoeken om elkaar op basis van reciprociteit en wederzijds belang concessies toe te staan voor visserijprodukten.

HOOFDSTUK 4

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 16

Kwantitatieve beperkingen op de invoer en alle maatregelen van gelijke werking tussen de Gemeenschap en Israël zijn verboden.

Artikel 17

Kwantitatieve beperkingen op de uitvoer en alle maatregelen van gelijke werking tussen de Gemeenschap en Israël zijn verboden.

Artikel 18

1. Voor produkten van oorsprong uit Israël geldt bij invoer in de Gemeenschap geen gunstiger regeling dan die welke tussen de Lid-Staten onderling geldt.
2. De bepalingen van deze Overeenkomst zijn van toepassing onverminderd het bepaalde in Verordening (EEG) nr. 1911/91 van de Raad van 26 juni 1991 betreffende de toepassing van de bepalingen van het Gemeenschapsrecht op de Canarische eilanden.

Artikel 19

1. Beide Partijen onthouden zich van alle binnenlandse maatregelen of praktijken van fiscale aard die, rechtstreeks of onrechtstreeks, discrimineren tussen de produkten van de ene Partij en soortgelijke produkten van oorsprong uit de andere Partij.
2. Voor produkten die naar één der Partijen worden uitgevoerd mogen de terugbetaalde bedragen aan binnenlandse belastingen niet hoger zijn dan de bedragen van de op deze produkten rustende directe of indirecte belastingen.

Artikel 20

1. Indien ten gevolge van de tenuitvoerlegging van het landbouwbeleid van één der Partijen een specifieke regeling wordt ingesteld of indien de bestaande regelingen worden gewijzigd of in geval van wijziging of uitbreiding van de bepalingen betreffende de tenuitvoerlegging van het landbouwbeleid van één der Partijen, kan deze Partij voor de betrokken produkten de in deze Overeenkomst vervatte regelingen wijzigen.

2. In deze gevallen houdt de Partij die tot een dergelijke wijziging overgaat, terdege rekening met de belangen van de andere Partij. Te dien einde plegen de Partijen overleg binnen de Associatieraad.

Artikel 21

1. Deze Overeenkomst vormt geen beletsel voor de handhaving of de oprichting van douane-unies, vrijhandelszones of regelingen voor grensverkeer, mits de in deze Overeenkomst neergelegde handelsregelingen daardoor niet worden gewijzigd.
2. De Gemeenschap en Israël plegen binnen de Associatieraad overleg over de overeenkomsten tot oprichting van douane-unies of vrijhandelszones en desgewenst over andere belangrijke onderwerpen in verband met hun handelsbeleid ten aanzien van derde landen. Dergelijk overleg vindt met name plaats bij de toetreding van een derde land tot de Unie, ten einde rekening te kunnen houden met de onderlinge belangen van de Gemeenschap en Israël.

Artikel 22

Indien één der Partijen constateert dat in het handelsverkeer met de andere Partij dumping in de zin van artikel VI van de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel plaatsvindt, kan zij passende maatregelen nemen tegen deze praktijk overeenkomstig de Overeenkomst inzake de toepassing van artikel VI van de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel en haar nationale wettelijke regeling ter zake, en volgens de voorwaarden en procedures van artikel 25.

Artikel 23

Indien een produkt wordt ingevoerd in hoeveelheden en onder omstandigheden die:

- ernstige schade veroorzaken of dreigen te veroorzaken voor binnenlandse producenten van soortgelijke of rechtstreeks concurrerende produkten op het grondgebied van één der Partijen, of
- ernstige verstoringen veroorzaken of dreigen te veroorzaken in enige sector van de economie, of
- aanleiding geven of dreigen te geven tot moeilijkheden die ernstige gevolgen kunnen hebben voor de economische situatie in een bepaald gebied,

kan de Gemeenschap of Israël, naar gelang van het geval, passende maatregelen nemen volgens de voorwaarden en procedures van artikel 25.

Artikel 24

Wanneer de naleving van artikel 17:

- i) ertoe leidt dat goederen wederuitgevoerd worden naar een derde land ten aanzien waarvan de exporterende Partij voor het betrokken produkt kwantitatieve uitvoerbeperkingen, uitvoerrechten of maatregelen van gelijke werking toepast, of
- ii) een ernstig tekort veroorzaakt of dreigt te veroorzaken van een produkt dat van wezenlijk belang is voor de exporterende Partij,

en de bovenbedoelde situaties aanleiding geven of vermoedelijk zullen geven tot ernstige moeilijkheden voor de exporterende Partij, kan deze Partij passende maatregelen nemen volgens de voorwaarden en procedures van artikel 25. Deze maatregelen mogen geen discriminerend karakter hebben en dienen te worden ingetrokken zodra zij niet langer gerechtvaardigd zijn.

Artikel 25

1. Indien de Gemeenschap of Israël de invoer van produkten die de in artikel 23 bedoelde moeilijkheden zouden kunnen geven, aan een administratieve procedure onderwerpt die ten doel heeft snel informatie te verschaffen over de ontwikkeling van de handelsstromen, dient de andere Partij hiervan in kennis te worden gesteld.
2. In de in artikel 22, 23 en 24 bedoelde gevallen doet de betrokken Partij het Associatiecomité, alvorens de in genoemde artikelen bedoelde maatregelen worden genomen of, in de gevallen waarop lid 3, onder d), van toepassing is, zo spoedig mogelijk, alle ter zake dienende informatie toekomen, ten einde een voor beide Partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij voorrang moeten die passende maatregelen worden gekozen die de werking van de Overeenkomst het minst verstoren.

De vrijwaringsmaatregelen worden onmiddellijk ter kennis gebracht van het Associatiecomité, dat hierover periodiek overleg pleegt, meer bepaald met het oog op de afschaffing van deze maatregelen zodra de omstandigheden dit toelaten.

3. Voor de toepassing van lid 2 geldt het hierna volgende:
  - a) het Associatiecomité wordt van de in artikel 22 bedoelde dumping in kennis gesteld zodra de autoriteiten van de importerende Partij een onderzoek hebben geopend. Indien geen einde is gemaakt aan de dumping of geen andere bevredigende oplossing is gevonden binnen dertig dagen na kennisgeving van deze zaak, kan de importerende Partij passende maatregelen nemen.
  - b) De moeilijkheden welke voortvloeien uit de omstandigheden bedoeld in artikel 23 worden voorgelegd aan het Associatiecomité dat alle noodzakelijke beslissingen kan nemen om een einde te maken aan deze moeilijkheden.

Indien het Associatiecomité of de exporterende Partij geen beslissing heeft genomen die een einde maakt aan de moeilijkheden of geen andere bevredigende oplossing wordt gevonden binnen dertig dagen na kennisgeving van deze zaak, kan de invoerende Partij passende maatregelen nemen om het probleem op te lossen. Deze maatregelen mogen niet verder strekken dan hetgeen noodzakelijk is om een oplossing te vinden voor de gerezen moeilijkheden.

- c) De moeilijkheden die voortvloeien uit de in artikel 24 bedoelde omstandigheden worden aan het Associatiecomité voorgelegd.

Het Associatiecomité kan elke beslissing nemen die nodig is om een einde te maken aan de moeilijkheden. Indien het geen beslissing heeft genomen binnen dertig dagen nadat de zaak hem is voorgelegd, kan de exporterende Partij passende maatregelen nemen ten aanzien van de uitvoer van het betrokken produkt.

- d) Wanneer uitzonderlijke omstandigheden die tot onmiddellijk optreden nopen, voorafgaande kennisgeving of onderzoek, al naar gelang van het geval, onmogelijk maken, kan de betrokken Partij in de in artikel 22, 23 en 24 bedoelde omstandigheden onverwijld de voorzorgsmaatregelen treffen die strikt noodzakelijk zijn om het probleem op te lossen. De andere Partij wordt hiervan onmiddellijk in kennis gesteld.

Artikel 26

Indien zich met betrekking tot de betalingsbalans van één of meer Lid-Statens van de Gemeenschap of Israël ernstige moeilijkheden voordoen of hiervoor onmiddellijk gevaar bestaat, kan de Gemeenschap of Israël, al naar gelang van het geval, in overeenstemming met de in de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel bepaalde voorwaarden en overeenkomstig de artikelen VIII en XIV van de statuten van het Internationaal Monetair Fonds beperkende maatregelen treffen die van beperkte duur zijn en niet verder strekken dan hetgeen noodzakelijk is om een oplossing te vinden voor de moeilijkheden met betrekking tot de betalingsbalans. Zij worden door de Gemeenschap of Israël, al naar gelang van het geval, onverwijld ter kennis van de andere Partij gebracht. Voorts wordt de andere Partij zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld van een tijdschema voor de afschaffing van deze maatregelen.

Artikel 27

De bepalingen van deze Overeenkomst vormen geenszins een beletsel voor verboden of beperkingen op de invoer, uitvoer of doorvoer die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen, dieren of planten, en de bescherming van het nationaal artistiek, historisch en architectonisch erfgoed, of uit hoofde van de bescherming van de intellectuele, industriële en commerciële eigendom, noch voor

voorschriften betreffende goud en zilver. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie of een verkapte beperking van de handel tussen de Partijen vormen.

Artikel 28

Het begrip “produkten van oorsprong” voor de toepassing van de bepalingen van deze titel en de desbetreffende methoden van administratieve samenwerking worden gedefinieerd in Protocol nr. 4.

TITEL III

RECHT VAN VESTIGING EN DIENSTVERLENING

Artikel 29

1. De Partijen komen overeen de toepassingsfeer van de Overeenkomst uit te breiden tot het recht van vestiging van vennootschappen van de ene Partij op het grondgebied van de andere Partij en de liberalisering van de dienstverlening door vennootschappen van de ene Partij aan ontvangers van diensten in de andere Partij.
2. De Associatieraad doet de nodige aanbevelingen voor de uitvoering van de in lid 1 vermelde doelstelling.

Bij het opstellen van deze aanbevelingen houdt de Associatieraad rekening met de opgedane ervaring bij de wederzijdse toekenning van de meestbegunstigingsbehandeling en met de verplichtingen van elk der Partijen overeenkomstig de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten, hierna "GATS" te noemen, met name artikel V daarvan.

3. De Associatieraad verricht op zijn laatst drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst een eerste onderzoek naar de verwezenlijking van deze doelstelling.

Artikel 30

1. In een eerste fase bevestigen de Partijen opnieuw hun verplichtingen krachtens de GATS, met name de wederzijdse toekenning van de meestbegunstigingsbehandeling voor de dienstensector waarvoor deze verplichting geldt.
2. Overeenkomstig de GATS is deze behandeling niet van toepassing op:
  - a) door één der Partijen toegekende voordelen overeenkomstig de bepalingen van een overeenkomst, zoals gedefinieerd in artikel V van de GATS, of maatregelen die genomen zijn op grond van een dergelijke overeenkomst;
  - b) andere voordelen, toegekend overeenkomstig de lijst van uitzonderingen op de meestbegunstigingsclausule die door elk der Partijen aan de GATS-overeenkomst is gehecht.

TITEL IV

KAPITAALVERKEER, BETALINGSVERKEER, OVERHEIDSOPDRACHTEN,
MEDEDINGING EN INTELLECTUELE EIGENDOM

HOOFDSTUK 1

KAPITAALVERKEER

Artikel 31

Behoudens het bepaalde in de artikelen 33 en 34 legt deze Overeenkomst geen beperkingen op aan het kapitaalverkeer tussen de Gemeenschap, enerzijds, en Israël anderzijds, en vindt geen discriminatie plaats op grond van de nationaliteit of de woonplaats van de ingezetenen van de Gemeenschap en Israël, noch op grond van de plaats waar het kapitaal geïnvesteerd wordt.

Artikel 32

Lopende betalingen in verband met het verkeer van goederen, personen, diensten of kapitaal in het kader van deze overeenkomst zijn aan geen enkele beperking onderworpen.

Artikel 33

Onverminderd andere bepalingen van deze Overeenkomst en andere internationale verplichtingen van de Gemeenschap en Israël, vormen de artikelen 31 en 32 geen beletsel voor de toepassing van eventuele beperkingen die op de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst tussen de Gemeenschap en Israël van kracht zijn ten aanzien van het kapitaalverkeer tussen deze partijen in verband met directe investeringen, met inbegrip van investeringen in onroerend goed, de vestiging van ondernemingen, de financiële dienstverlening of de toelating van effecten tot de kapitaalmarkten.

Er zijn evenwel geen beperkingen op de overdracht van kapitaal dat door ingezetenen van de Gemeenschap in Israël of door ingezetenen van Israël in de Gemeenschap werd geïnvesteerd, noch op de overdracht van alle daaruit voortvloeiende winsten.

Artikel 34

Wanneer, in uitzonderlijke omstandigheden, het kapitaalverkeer tussen de Gemeenschap en Israël ernstige moeilijkheden veroorzaakt of dreigt te veroorzaken voor het wisselkoersbeleid of het monetair beleid in de Gemeenschap of in Israël, dan kunnen de Gemeenschap of Israël, overeenkomstig het bepaalde in de GATS en in de artikelen VIII en XIV van de statuten van het Internationaal Monetair Fonds, het kapitaalverkeer tussen de Gemeenschap en Israël gedurende een periode van ten hoogste zes maanden aan

vrijwaringsmaatregelen onderwerpen indien dergelijke maatregelen absoluut noodzakelijk zijn.

HOOFDSTUK 2

OVERHEIDSOPDRACHTEN

Artikel 35

De Partijen nemen de nodige maatregelen om hun respectieve markten voor overheidsopdrachten en voor opdrachten van nutsbedrijven voor de levering van goederen en diensten en het uitvoeren van werkzaamheden verder open te stellen dan zij uit hoofde van de in het kader van de WTO gesloten overeenkomst inzake overheidsopdrachten ten opzichte van elkaar op basis van wederkerigheid verplicht zijn.

HOOFDSTUK 3

MEDEDINGING

Artikel 36

1. Onverenigbaar met de goede werking van deze overeenkomst, voor zover van invloed op de handel tussen de Gemeenschap en Israël:
  - a) alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen van ondernemingen welke ertoe strekken of die ten gevolge hebben dat de mededinging wordt verhinderd, beperkt of vervalst;
  - b) het misbruik maken van een machtspositie door een of meer ondernemingen op het gehele grondgebied van de Gemeenschap of van Israël of op een wezenlijk deel daarvan;
  - c) alle staatssteun die door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde produkties de mededinging vervalsen of dreigen te vervalsen.

2. De Associatieraad stelt bij besluit genomen binnen een termijn van drie jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst de nodige voorschriften vast voor de tenuitvoerlegging van lid 1.

In afwachting van de vaststelling van deze voorschriften worden de bepalingen van de Overeenkomst inzake de interpretatie en toepassing van de artikelen VI, XVI en XXIII van de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel toegepast als regels voor de tenuitvoerlegging van lid 1, onder c).

3. Elke Partij garandeert doorzichtigheid ten aanzien van de staatssteun, met name door ieder jaar aan de andere Partij mededeling te doen van het totale bedrag en de verdeling van de verstrekte steun en door op verzoek informatie over steunprogramma's te verstrekken. Op verzoek van de ene Partij verstrekt de andere Partij informatie over bepaalde afzonderlijke steunmaatregelen van de overheid.
4. Met betrekking tot de landbouwprodukten vermeld in Titel II is het bepaalde in Hoofdstuk 3, lid 1, onder c), niet van toepassing.
5. Indien de Gemeenschap of Israël van mening is dat een bepaalde praktijk onverenigbaar is met lid 1 van dit artikel en:
  - deze met de in lid 2 bedoelde uitvoeringsmaatregelen niet afdoende kan worden tegengegaan, of dat
  - bij ontstentenis van dergelijke voorschriften, de praktijk de belangen van de andere Partij ernstig schaadt of dreigt te schaden of haar nationale industrie, met

inbegrip van de dienstverlenende sector, aanmerkelijke schade toebrengt of dreigt toe te brengen,

kunnen zij na overleg binnen het Associatiecomité passende maatregelen nemen of na een termijn van dertig werkdagen volgende op het verzoek om dergelijk overleg.

Met betrekking tot praktijken die onverenigbaar zijn met lid 1, onder c, van dit artikel kunnen, indien de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel erop van toepassing is, deze passende maatregelen alleen worden vastgesteld overeenkomstig de procedures en onder de voorwaarden bepaald in de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel of in een ander in het kader daarvan tot stand gekomen instrument dat op beide Partijen van toepassing is.

6. Niettegenstaande eventueel daarmee strijdige bepalingen die overeenkomstig lid 2 zijn vastgesteld, wisselen de Partijen informatie uit met inachtneming van de beperkingen welke voortvloeien uit het beroeps- of zakengeheim.

Artikel 37

1. De Lid-Staten en Israël passen alle staatsmonopolies van commerciële aard geleidelijk aan, in dier voege dat aan het einde van het vijfde jaar volgende op de inwerkingtreding van deze overeenkomst geen discriminatie meer bestaat tussen onderdanen van de Lid-Staten en van Israël wat de voorwaarden voor de levering en afzet van goederen betreft.
2. Het Associatiecomité wordt in kennis gesteld van de maatregelen welke te dien einde worden genomen.

Artikel 38

Met betrekking tot overheidsondernemingen en ondernemingen waaraan speciale of exclusieve rechten zijn toegekend, ziet de Associatieraad erop toe dat vanaf het vijfde jaar na de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst geen maatregelen worden vastgesteld of gehandhaafd die het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Israël verstoren of strijdig zijn met de belangen van de Partijen. Deze bepaling vormt geen beletsel voor de uitvoering, de jure of de facto, van bijzondere taken die aan deze ondernemingen zijn opgedragen.

HOOFDSTUK 4

INTELLECTUELE, INDUSTRIËLE EN COMMERCIËLE EIGENDOM

Artikel 39

- . Overeenkomstig de bepalingen van dit artikel en van bijlage VII, waarborgen de Partijen een adequate en effectieve bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten volgens de hoogste internationale maatstaven, met inbegrip van effectieve middelen om deze rechten te doen gelden.
2. De tenuitvoerlegging van dit artikel en van bijlage VII wordt regelmatig door de Partijen gezien. In geval van problemen op het gebied van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten die van invloed zijn op het handelsverkeer, wordt op verzoek van één der Partijen binnen het Associatiecomité dringend overleg gepleegd, ten einde tot een voor beide Partijen aanvaardbare oplossing te komen.

TITEL V

WETENSCHAPPELIJKE EN TECHNOLOGISCHE SAMENWERKING

Artikel 40

De Partijen wensen de wetenschappelijke en technologische samenwerking verder uit te breiden. Gedetailleerde regelingen om deze doelstelling te bereiken komen aan bod in afzonderlijke, speciaal daartoe gesloten overeenkomsten.

TITEL VI

ECONOMISCHE SAMENWERKING

Artikel 41

Doelstellingen

De Gemeenschap en Israël wensen de economische samenwerking verder uit te breiden, zulks ten voordele van beide Partijen en op basis van wederkerigheid, overeenkomstig de algemene doelstellingen van de Overeenkomst.

Artikel 42

Toepassingsbereik

1. De samenwerking zal voornamelijk worden gericht op sectoren die van belang zijn voor de harmonisatie van de economieën van de Gemeenschap en Israël of die de groei en de werkgelegenheid stimuleren. De belangrijkste sectoren van de samenwerking worden genoemd in de artikelen 44 tot en met 57, maar indien daarvoor belangstelling bestaat kunnen de Partijen ook in andere sectoren samenwerken.
2. Bij de tenuitvoerlegging van de economische samenwerking in de verschillende sectoren dient terdege rekening te worden gehouden met het behoud van het milieu en het ecologisch evenwicht, voor zover van toepassing.

Artikel 43

Methoden en bepalingen

De economische samenwerking wordt met name ten uitvoer gelegd door:

- a) een regelmatige, economische dialoog tussen de Partijen, waarbij alle sectoren van het economisch beleid worden bestreken, meer bepaald het fiscaal beleid, het beleid ten aanzien van de betalingsbalans en het monetair beleid en die de hechte samenwerking tussen de bij het economisch beleid betrokken overheden zal stimuleren, elk op de gebieden waarvoor zij bevoegd zijn, binnen de Associatieraad of enig ander forum dat is aangewezen door de Associatieraad;
- b) de regelmatige uitwisseling van informatie en ideeën in elke sector waarin wordt samengewerkt, inclusief vergaderingen van ambtenaren en deskundigen;
- c) de overdracht van advies, know-how en opleiding;
- d) de tenuitvoerlegging van gezamenlijke acties, zoals seminars en workshops;

- e) technische, administratieve en regelgevende bijstand;
- f) de verspreiding van informatie over samenwerking.

Artikel 44

Regionale samenwerking

De Partijen stimuleren activiteiten die gericht zijn op de bevordering van regionale samenwerking.

Artikel 45

Industriële samenwerking

De Partijen stimuleren de samenwerking op de volgende gebieden:

- industriële samenwerking tussen de economische operatoren in de Gemeenschap en Israël, met inbegrip van de toegang van Israël tot de communautaire netwerken voor samenwerking tussen bedrijven en tot gedecentraliseerde samenwerkingsnetwerken;
- de diversifiëring van de industriële output in Israël;
- de samenwerking tussen het midden- en kleinbedrijf in de Gemeenschap en Israël;
- de bevordering van de toegang tot investeringskapitaal;
- informatie- en ondersteunende diensten;
- de stimulering van innovatie.

Artikel 46

Landbouw

De samenwerking van de Partijen concentreert zich voornamelijk op:

- de ondersteuning van hun op diversifiëring van de productie gerichte beleidslijnen;
- de bevordering van milieuvriendelijke landbouwtechnieken;
- nauwere banden tussen bedrijven, groepen en organisaties die op vrijwillige basis de belangen behartigen van bepaalde bedrijfstakken en beroepen in Israël en in de Gemeenschap;
- technische bijstand en opleiding;
- de harmonisatie van de fytosanitaire en veterinaire normen;

- de geïntegreerde plattelandsontwikkeling, inclusief de verbetering van de basisdiensten en de ontwikkeling van geassocieerde economische activiteiten;
- de samenwerking tussen plattelandsgebieden, de uitwisseling van ervaring en know-how inzake plattelandsontwikkeling.

Artikel 47

Normen

De Partijen streven ernaar de verschillen op het gebied van harmonisatie en conformiteitsbeoordeling verder te beperken. Daartoe sluiten zij specifieke overeenkomsten met betrekking tot de wederzijdse erkenning op het gebied van de conformiteitsbeoordeling.

Artikel 48

Financiële diensten

De Partijen werken samen, zo nodig door middel van de sluiting van overeenkomsten met betrekking tot de goedkeuring van gemeenschappelijke voorschriften en normen op boekhoudkundig gebied en met betrekking tot controle- en regelgevingsstelsels in de banksector, de verzekeringsbranche en andere financiële sectoren

Artikel 49

Douane

1. De Partijen verbinden zich tot de ontwikkeling van de samenwerking op douanegebied, ten einde ervoor te zorgen dat de handelsbepalingen worden nageleefd. Daartoe brengen zij een dialoog tot stand in douanezaken.
2. De samenwerking concentreert zich op de vereenvoudiging en de automatisering van de douaneprocedures en omvat, met name, de uitwisseling van informatie door deskundigen en de beroepsopleiding.
3. Onverminderd andere in deze overeenkomst vervatte vormen van samenwerking, met name op het gebied van de bestrijding van drugs en het witwassen van geld, verlenen de administratieve autoriteiten van de Partijen elkaar wederzijdse bijstand overeenkomstig de bepalingen van Protocol nr. 5.

Artikel 50

Milieu

1. De Partijen bevorderen de samenwerking op het gebied van voorkoming van milieubederf, beperking van verontreiniging en verzekering van het rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen met het oog op een duurzame ontwikkeling en bevordering van regionale milieuprojecten.
2. De samenwerking wordt met name toegespitst op:
  - woestijnvorming;
  - de kwaliteit van het water van de Middellandse Zee en de controle op en preventie van verontreiniging van de zee;
  - het beheer van afvalstoffen;
  - verzilting;
  - milieubeheer van gevoelige kustgebieden;
  - milieu-educatie en milieubewustheid;
  - het gebruik van geavanceerde milieubeheerinstrumenten, milieucontrolemethoden en milieutoezicht, inclusief het gebruik van milieu-informatiesystemen (EIS) en milieu-effectrapportage;
  - het effect van de industriële ontwikkeling op het milieu in het algemeen en de veiligheid van industriële installaties in het bijzonder;
  - het effect van de landbouw op de bodem en de kwaliteit van het water.

Artikel 51

Energie

1. De Partijen zijn van mening dat de opwarming van de aarde en de uitputting van de voorraad fossiele brandstoffen een ernstige bedreiging voor de mensheid vormen. Zij dienen derhalve samen te werken met het oog op de ontwikkeling van duurzame energiebronnen zodat bij het gebruik van brandstoffen verontreiniging van het milieu wordt beperkt en energiebesparing in de hand wordt gewerkt.
2. De Partijen zullen pogen acties ter bevordering van regionale samenwerking op het gebied van bij voorbeeld de doorvoer van gas, olie en elektriciteit aan te moedigen.

Artikel 52

Informatie infrastructuur en telecommunicatie

De Partijen bevorderen in hun wederzijds voordeel de samenwerking op het gebied van de ontwikkeling van informatie-infrastructuur en telecommunicatie. De samenwerking wordt met name toegespitst op acties verband houdende met onderzoek en technologische ontwikkeling, de harmonisatie van normen en de modernisering van de technologie.

Artikel 53

Vervoer

1. De Partijen bevorderen de samenwerking op het gebied van het vervoer en de vervoersinfrastructuur ten einde de doeltreffendheid van het verkeer van reizigers en goederen zowel op bilateraal als op regionaal niveau te verbeteren.
2. De samenwerking wordt met name toegespitst op:
  - de verwezenlijking van hoge veiligheidsnormen in het zee- en het luchtvervoer; daartoe zullen de Partijen overleg op deskundigenniveau tot stand brengen om informatie uit te wisselen;
  - de normalisatie van de technische installaties, met name voor wat betreft het gecombineerd vervoer, het multimodaal vervoer en de overslag;
  - de bevordering van gezamenlijke technologische en onderzoeksprogramma's.

Artikel 54

Toerisme

De Partijen wisselen informatie uit over een planmatige ontwikkeling van het toerisme en marketingprojecten, tentoonstellingen, conferenties en publikatie op toeristisch gebied.

Artikel 55

De onderlinge aanpassing van de wetgevingen

De Partijen doen het nodige met het oog op de onderlinge aanpassing van hun respectieve wetgevingen ten einde de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst te vergemakkelijken.

Artikel 56

Drugs en het witwassen van geld

1. De Partijen werken samen met het oog op met name:
  - verbetering van de doelmatigheid van het beleid en de maatregelen om het aanbod van en de illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen tegen te gaan, en de terugdringing van het gebruik van deze produkten;
  - aanmoediging van een gezamenlijke aanpak ter terugdringing van de vraag naar deze produkten;

- voorkoming van het gebruik van de financiële systemen van Partijen voor het witwassen van kapitaal afkomstig van criminele activiteiten in het algemeen en de handel in drugs in het bijzonder.
2. De samenwerking neemt de vorm aan van uitwisselingen van informatie en, waar nodig, gezamenlijke activiteiten op het gebied van:
- de uitwerking en tenuitvoerlegging van nationale wetgeving;
  - controle op de handel in precursoren;
  - de totstandbrenging van instellingen voor sociale en gezondheidszorg en voorlichtingssystemen en de tenuitvoerlegging van projecten in die geest, inclusief opleidings- en onderzoeksprojecten;
  - de toepassing van de hoogst mogelijke internationale normen op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en het misbruik van chemische precursoren, met name de door de Financial Action Task Force (FATF) en de Chemical Action Task Force (CATF) gebruikte.
3. De Partijen stellen te zamen, in overeenstemming met hun respectieve wetgevingen, het beleid en de samenwerkingsmethoden vast om deze doelstellingen te verwezenlijken. Wanneer hun activiteiten geen gezamenlijke activiteiten zijn, vormen zij het voorwerp van overleg en nauwe coördinatie.

De ter zake bevoegde instanties uit de openbare en de particuliere sector kunnen in overeenstemming met hun bevoegdheden, in samenwerking met de bevoegde instanties van Israël, de Gemeenschap en haar Lid-Staten, aan deze activiteiten deelnemen.

Artikel 57

Migratie

De Partijen werken samen met het oog op met name:

- de vaststelling van terreinen van wederzijds belang op het gebied van het immigratiebeleid;
- verhoging van de doelmatigheid van maatregelen ter voorkoming of beperking van illegale migratiestromen.

TITEL VII

SAMENWERKING OP AUDIOVISUEEL EN CULTUREEL GEBIED
EN OP HET GEBIED VAN INFORMATIE EN COMMUNICATIE

Artikel 58

1. De Partijen verplichten zich tot bevordering van samenwerking in de audiovisuele sector in hun wederzijds voordeel.
2. De Partijen streven naar het betrekken van Israël bij communautaire initiatieven in deze sector waardoor samenwerking op terreinen zoals coproductie, opleiding, [ontwikkeling en distributie] mogelijk wordt.

Artikel 59

De Partijen bevorderen de samenwerking op het gebied van onderwijs, opleiding en de uitwisseling van jongeren. De samenwerkingsterreinen kunnen met name omvatten: de uitwisseling van jongeren, samenwerking tussen universiteiten en andere onderwijs-/opleidingsinstellingen, taalonderwijs, vertalingen en andere wijzen van bevordering van een beter wederzijds begrip voor de respectieve culturen.

Artikel 60

De Partijen bevorderen culturele samenwerking. De samenwerkingsterreinen kunnen met name omvatten vertalingen, de uitwisseling van kunstwerken en kunstenaars, het conserveren en restaureren van historische en culturele monumenten en plaatsen, de opleiding van op cultureel gebied werkzame personen, de organisatie van culturele manifestaties met een Europees karakter, de verhoging van het wederzijds begrip en het leveren van een bijdrage aan de verspreiding van informatie over bijzondere culturele evenementen.

Artikel 61

De Partijen bevorderen activiteiten van wederzijds belang op het gebied van informatie en communicatie.

Artikel 62

De samenwerking wordt met name verwezenlijkt via:

- a) een regelmatige dialoog tussen de partijen;

- b) een regelmatige uitwisseling van informatie en ideeën in iedere sector van de samenwerking, bij voorbeeld tijdens bijeenkomsten van ambtenaren en deskundigen;
- c) adviesverlening, de overdracht van deskundigheid en het verstrekken van opleidingen;
- d) de tenuitvoerlegging van gezamenlijke acties, zoals seminaria;
- e) technische en administratieve bijstand en bijstand op regelgevend gebied;
- f) de verspreiding van informatie over samenwerkingsinitiatieven.

TITEL VIII

SOCIALE SAMENWERKING

Artikel 63

1. De Partijen voeren een dialoog over alle onderwerpen van wederzijds belang. De dialoog heeft met name betrekking op vraagstukken verband houdende met de sociale problemen van postindustriële samenlevingen, zoals werkloosheid, de revalidatie van gehandicapten, gelijke behandeling van mannen en vrouwen, arbeidsverhoudingen, beroepsopleiding, veiligheid en hygiëne op de arbeidsplaats, enz.
2. De samenwerking vindt plaats via bijeenkomsten van deskundigen en seminaria.

Artikel 64

1. Met het oog op de coördinatie van de sociale-zekerheidsstelsels van op het grondgebied van een Lid-Staat wettig te werk gestelde Israëlische werknemers en hun wettig aldaar verblijvende gezinsleden en met inachtneming van de in elke Lid-Staat geldende voorwaarden en modaliteiten:
  - worden alle door deze werknemers in de verschillende Lid-Statens vervulde tijdvakken van verzekering, arbeid of wonen bijeengeteld voor de vaststelling van het recht op ouderdoms-, invaliditeits- en overlevingspensioenen en -uitkeringen en voor de medische verzorging van deze werknemers en hun gezinsleden;
  - komen alle pensioenen en uitkeringen uit hoofde van ouderdom, overleving, een arbeidsongeval, een beroepsziekte of invaliditeit, met uitzondering van uitkeringen waarvoor geen premie is betaald, in aanmerking voor vrije overmaking naar Israël tegen de krachtens de wetgeving van de aansprakelijke Lid-Staat of Lid-Statens geldende koers;
  - ontvangen de betrokken werknemers gezinsbijslag voor hun voornoemde gezinsleden.
2. Israël kent aan wettig op zijn grondgebied te werk gestelde werknemers die onderdaan van een Lid-Staat zijn en aan hun wettig aldaar verblijvende gezinsleden een soortgelijke behandeling toe als die welke in het tweede en derde streepje van lid 1 zijn bepaald, met inachtneming van de in Israël geldende voorwaarden en modaliteiten.

Artikel 65

1. De Associatieraad stelt de bepalingen voor de tenuitvoerlegging van de in artikel 64 vermelde doelstellingen vast.
2. De Associatieraad stelt de modaliteiten voor administratieve samenwerking vast om het beheer en de controle te garanderen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de in lid 1 vervatte bepalingen.

Artikel 66

De door de Associatieraad overeenkomstig artikel 65 vastgestelde regelingen doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen voortvloeiende uit bilaterale overeenkomsten tussen Israël en de Lid-Staten, wanneer deze overeenkomsten in een gunstiger behandeling van Israëlische onderdanen of onderdanen van de Lid-Staten voorzien.

TITEL IX

INSTITUTIONELE, ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 67

Hierbij wordt een Associatieraad opgericht die eens per jaar en telkens wanneer de omstandigheden zulks vereisen op ministerniveau bijeenkomt, op initiatief van zijn voorzitter en overeenkomstig zijn reglement van orde. Hij behandelt alle belangrijke vraagstukken die zich in het kader van deze overeenkomst voordoen en alle andere bilaterale of internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang.

Artikel 68

1. De Associatieraad bestaat uit leden van de Raad van de Europese Unie en leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, enerzijds, en uit leden van de regering van de Staat Israël, anderzijds.
2. De Associatieraad stelt zijn reglement van orde vast.
3. De leden van de Associatieraad mogen regelingen treffen om zich te doen vertegenwoordigen, overeenkomstig de bepalingen in zijn reglement van orde.
4. De Associatieraad wordt beurtelings voorgezeten door een lid van de Raad van de Europese Unie en door een lid van de regering van de Staat Israël, zulks overeenkomstig de bepalingen in zijn reglement van orde.

Artikel 69

1. De Associatieraad heeft, voor de verwezenlijking van de doelstellingen van deze overeenkomst, in de daarin genoemde gevallen beslissingsbevoegdheid. Zijn besluiten zijn bindend voor de partijen, die de nodige maatregelen treffen voor de uitvoering ervan. De Associatieraad kan desbetreffend ook de nodige aanbevelingen doen.
2. De besluiten en aanbevelingen van de Associatieraad worden vastgesteld in onderlinge overeenstemming tussen de partijen.

Artikel 70

1. Hierbij wordt een Associatiecomité opgericht, dat verantwoordelijk is voor de tenuitvoerlegging van de overeenkomst, onder voorbehoud van de aan de Associatieraad toegekende bevoegdheden.

2. De Associatieraad kan alle of een deel van zijn bevoegdheden aan het Associatiecomité delegeren.

Artikel 71

1. Het Associatiecomité, dat op het niveau van ambtenaren vergadert, is samengesteld uit vertegenwoordigers van de leden van de Raad van de Europese Unie en van leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, enerzijds, en uit vertegenwoordigers van de regering van de Staat Israël, anderzijds.
2. Het Associatiecomité stelt zijn reglement van orde vast.
3. Het Associatiecomité wordt beurtelings voorgezeten door een vertegenwoordiger van het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en door een vertegenwoordiger van de regering van de Staat Israël.

Artikel 72

1. Het Associatiecomité heeft beslissingsbevoegdheid ten aanzien van het beheer van de overeenkomst en op de terreinen waarop de Raad bepaalde bevoegdheden heeft gedelegeerd aan het Associatiecomité. Deze besluiten zijn bindend voor de partijen die gehouden zijn de maatregelen te nemen die voor de uitvoering ervan nodig zijn.
2. De besluiten worden vastgesteld in onderlinge overeenstemming tussen de partijen.

Artikel 73

De Associatieraad kan besluiten werkgroepen of lichamen in te stellen die voor de uitvoering van de overeenkomst nodig zijn.

Artikel 74

De Associatieraad neemt de nodige maatregelen ter bevordering van de samenwerking en de contacten tussen het Europees Parlement en de Knesset van de Staat Israël en tussen het Economisch en Sociaal Comité van de Gemeenschap en de Economische en Sociale Raad van Israël.

Artikel 75

1. Iedere partij mag geschillen die verband houden met de toepassing of de interpretatie van deze overeenkomst aan de Associatieraad voorleggen.
2. De Associatieraad kan het geschil bij besluit beslechten.

3. Iedere partij is verplicht de maatregelen te treffen die nodig zijn in verband met de uitvoering van het in lid 2 bedoelde besluit.
4. Indien het geschil niet overeenkomstig lid 2 van dit artikel kan worden beslecht, kan iedere partij de andere ervan in kennis stellen dat zij een scheidsrechter heeft aangewezen, waarop de andere partij binnen twee maanden een tweede scheidsrechter moet aanwijzen. Voor de toepassing van deze procedure worden de Gemeenschap en de Lid-Staten geacht één partij bij het geschil te zijn.

De Associatieraad wijst een derde scheidsrechter aan.

De scheidsrechters beslissen bij meerderheid van stemmen.

Iedere partij bij het geschil moet het nodige doen om de beslissing van de scheidsrechters ten uitvoer te leggen.

Artikel 76

Niets in de overeenkomst belet een partij maatregelen te nemen:

- a) die zij nodig acht om de onthulling van informatie te voorkomen die tegen haar vitale veiligheidsbelangen indruist;
- b) die verband houden met de productie van of de handel in wapens, munitie of oorlogsmateriaal of met onderzoek, ontwikkeling of productie die absoluut vereist zijn voor defensiedoeleinden, mits deze maatregelen geen afbreuk doen aan de concurrentievoorzwaarden voor produkten die niet voor specifiek militaire doeleinden bestemd zijn;
- c) die zij van vitaal belang voor haar eigen veiligheid acht, in geval van ernstige binnenlandse problemen die de openbare orde bedreigen, in tijden van oorlog of ernstige internationale spanningen die een oorlogsdreiging inhouden of om verplichtingen na te komen die zij voor de handhaving van de vrede en de internationale veiligheid is aangegaan.

Artikel 77

Op de door deze Overeenkomst bestreken terreinen en onverminderd daarin neergelegde bijzondere bepalingen, geldt het volgende:

- de regelingen die de Staat Israël ten opzichte van de Gemeenschap toepast mogen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen de Lid-Staten, hun onderdanen dan wel hun vennootschappen;

- de regelingen die de Gemeenschap ten opzichte van de Staat Israël toepast mogen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen Israëlsche onderdanen of vennootschappen.

Artikel 78

Wat de directe belastingen betreft, mag geen enkele bepaling van de overeenkomst tot gevolg hebben:

- de uitbreiding van de door een partij toegekende voordelen op fiscaal gebied in enige internationale overeenkomst of regeling waardoor deze partij gebonden is;
- het verhinderen van de vaststelling of toepassing door een partij van enige maatregel die gericht is op het voorkomen van fraude of belastingontduiking;
- dat er afbreuk wordt gedaan aan het recht van een partij de ter zake doende bepalingen van haar fiscale wetgeving toe te passen op belastingplichtigen die zich niet in dezelfde situatie bevinden ten aanzien van hun woonplaats.

Artikel 79

1. De partijen treffen alle algemene of bijzondere maatregelen die vereist zijn om aan hun verplichtingen krachtens de overeenkomst te voldoen. Zij zien erop toe dat de in de overeenkomst aangegeven doelstellingen worden bereikt.
2. Indien een van de partijen van mening is dat de andere partij een verplichting van de overeenkomst niet is nagekomen, kan zij passende maatregelen treffen. Alvorens dit te doen, behalve in bijzonder dringende gevallen, verstrekt zij de Associatieraad alle ter zake doende informatie die nodig is voor een grondig onderzoek van de situatie, ten einde een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de goede werking van de overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen worden onmiddellijk ter kennis van de Associatieraad gebracht; op verzoek van de andere partij wordt daaromtrent in de Associatieraad overleg gepleegd.

Artikel 80

De Protocollen 1 tot en met 5 en de bijlagen I tot en met VII vormen een integrerend onderdeel van de overeenkomst. De verklaringen en briefwisselingen worden opgenomen in de Slotakte, die een integrerend onderdeel van de overeenkomst zal vormen.

Artikel 81

Deze overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten.

Elk der partijen kan deze overeenkomst door kennisgeving aan de andere partij opzeggen.
De overeenkomst verstrijkt zes maanden na de datum van genoemde kennisgeving.

Artikel 82

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt met de term “partijen” bedoeld Israël, enerzijds, en de Gemeenschap, of de Lid-Staten, of de Gemeenschap en haar Lid-Staten, overeenkomstig hun respectieve bevoegdheden, anderzijds.

Artikel 83

Deze overeenkomst is van toepassing op het grondgebied waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal van toepassing zijn, overeenkomstig de bepalingen van genoemde verdragen, enerzijds, en op het grondgebied van de Staat Israël, anderzijds.

Artikel 84

Deze Overeenkomst, die is opgesteld in tweevoud in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse, de Zweedse en de Hebreeuwse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek, wordt neergelegd bij het Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie.

Artikel 85

Deze overeenkomst wordt door de partijen volgens hun eigen procedures goedgekeurd.

Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na de datum waarop de partijen elkaar kennisgeving doen van het feit dat de in de eerste alinea bedoelde procedures zijn voltooid.

Bij haar inwerkingtreding vervangt deze overeenkomst de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Staat Israël, en de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en de Staat Israël, die op 11 mei 1975 te Brussel werden ondertekend.

SLOTAKTE

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARINGEN

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 2

De Partijen bevestigen het belang dat zij hechten aan de eerbiediging van de mensenrechten als omschreven in het Handvest van de Verenigde Naties, met name in verband met vreemdelingenhaat, anti-semitisme en racisme.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 5

De Partijen kunnen overeenkomen dat bepaalde onderwerpen door deskundigen worden behandeld.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 6, LID 2

De Partijen komen overeen, indien de nomenclatuur voor de indeling van landbouwprodukten of niet onder bijlage II vallende verwerkte landbouwprodukten wordt gewijzigd, met elkaar in overleg te treden ten einde de aanpassingen vast te stellen die noodzakelijk zijn om de bestaande concessies te handhaven.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 9, LID 2

Met het oog op de goede werking van het systeem van voorafgaande kennisgeving bedoeld in artikel 9, lid 2, van de Overeenkomst stelt Israël de Commissie tijdig en op informele en vertrouwelijke wijze in kennis van de gegevens die aan de berekening van het toe te passen landbouwelement ten grondslag liggen. De Commissie deelt Israël binnen tien werkdagen mede of zij deze berekening aanvaardt.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE DE INTELLECTUELE, DE INDUSTRIËLE EN DE COMMERCIËLE EIGENDOM (ARTIKEL 39 EN BIJLAGE VII)

Voor de toepassing van deze Overeenkomst worden onder intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten in het bijzonder verstaan auteursrechten, met inbegrip van het auteursrecht van computerprogramma's en naburige rechten, octrooien, industriële ontwerpen, geografische aanduidingen, met inbegrip van benamingen van oorsprong, handels- en dienstenmerken, topografieën van geïntegreerde schakelingen, alsmede de bescherming tegen oneerlijke mededinging als bedoeld in artikel 10 bis van het Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom (Stockholm, 1967) en de bescherming van niet-bekendgemaakte informatie betreffende technische kennis.

In de Hebreeuwse tekst van de Overeenkomst zal de uitdrukking "intellectuele, industriële en commerciële eigendom" worden vertaald door de Hebreeuwse term die met het begrip "intellectuele eigendom" overeenstemt.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ECONOMISCHE SAMENWERKING (TITEL VI)

Elke Partij draagt de financiële kosten van haar deelname aan de activiteiten die in het kader van de economische samenwerking worden ondernomen en die per geval worden vastgesteld.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 44

De Partijen bevestigen hun steun aan het vredesproces in het Midden-Oosten en hun overtuiging dat de vrede door regionale samenwerking in stand dient te worden gehouden. De Commissie is bereid steun te verlenen aan gezamenlijke ontwikkelingsprojecten die door Israël en zijn buurlanden worden voorgesteld, met inachtneming van de desbetreffende technische voorschriften en begrotingsprocedures van de Gemeenschap.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE GEDECENTRALISEERDE SAMENWERKING

De Partijen bevestigen het belang dat zij hechten aan gedecentraliseerde samenwerkingsprogramma's om de uitwisseling van ervaring en de overdracht van kennis in het Middellandse-Zeegebied en tussen de Europese Gemeenschap en haar partners in het Middellandse-Zeegebied te stimuleren.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 68

Het Reglement van Orde van de Associatieraad voorziet in de mogelijkheid tot het nemen van besluiten door middel van de schriftelijke procedure.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 74

De Partijen nemen er nota van dat het Economisch en Sociaal Comité van de Gemeenschap en de Economische en Sociale Raad van Israël hun onderlinge betrekkingen door een jaarlijkse dialoog en samenwerking kunnen verbeteren.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 75

Wanneer de arbitrageprocedure toepassing vindt, trachten de Partijen te bewerkstelligen dat de Associatieraad de derde scheidsrechter binnen twee maanden na de benoeming van de tweede scheidsrechter benoemt.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE OVERHEIDSOPDRACHTEN

De Partijen openen op een aantal gebieden formele onderhandelingen met het doel hun respectieve markten voor overheidsopdrachten verder open te stellen dan zij in het kader van de onder auspiciën van de WTO gesloten Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, hierna OIO genoemd, waren overeengekomen. Deze onderhandelingen zullen op zodanige wijze worden gevoerd dat voor einde 1995 een overeenkomst kan worden gesloten.

De Partijen komen overeen dat deze onderhandelingen onder meer betrekking zullen hebben op overheidsopdrachten voor:

- goederen, werkzaamheden en diensten die worden geleverd of uitgevoerd door instanties in de sectoren telecommunicatie en stedelijk openbaar vervoer (met uitzondering van autobussen);
- diensten die door onder de OIO vallende instanties worden aangekocht met het oog op de uitbreiding van wederzijdse verplichtingen in het kader van bijlage 4 bij aanhangsel I van de OIO.

De Partijen verbinden zich ertoe geen aanvullende discriminatoire maatregelen te nemen ten aanzien van leveranciers van de andere Partij in de sectoren zware elektrische uitrusting en medische uitrusting die verder reiken dan de bepalingen die reeds in de OIO zijn neergelegd, en zij streven ernaar de invoering te vermijden van discriminatoire maatregelen die de markt voor overheidsopdrachten verstoren.

De Partijen komen overeen de tenuitvoerlegging van hun overeenkomst inzake overheidsopdrachten op gezette tijden aan een onderzoek te onderwerpen met het oog op verdere onderhandelingen over de uitbreiding van de wederzijdse concessies.

De Partijen zeggen bovendien hun actieve steun toe aan de liberalisering van de markt voor diensten op het gebied van telecommunicatie en zullen deelnemen aan de multilaterale onderhandelingsgroep van de GATS op het gebied van de basistelecommunicatie.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE DIERGENEESKUNDIGE AANGELEGENHEDEN

Het streven van de Partijen zal erop gericht zijn hun voorschriften betreffende diergeneeskundige aangelegenheden op niet-discriminatoire wijze toe te passen en geen nieuwe maatregelen in te voeren die het handelsverkeer onnodig verstoren.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE PROTOCOL 4

De Gemeenschap en Israël komen overeen dat bij be- of verwerking buiten de Partijen van een regeling passieve veredeling of een soortgelijke regeling gebruik zal worden gemaakt.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING INZAKE VERVROEGDE TENUITVOERLEGGING

De Partijen zijn voornemens de bepalingen van deze Overeenkomst inzake handel en douanesamenwerking vervroegd toe te passen door middel van een interimovereenkomst die indien mogelijk per 1 januari 1996 in werking treedt.

VERKLARINGEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP**VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP BETREFFENDE DE CUMULATIE
VAN DE OORSPRONG (ARTIKEL 28)**

De Europese Gemeenschap is bereid, rekening houdende met de politieke ontwikkelingen, wanneer Israël en een of meer andere landen van het Middellandse-Zeegebied met elkaar vrijhandelsovereenkomsten sluiten, de bepalingen betreffende de cumulatie van de oorsprong in haar handelsbetrekkingen met deze landen toe te passen.

**VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP BETREFFENDE DE AANPASSING
VAN DE OORSPRONGSREGELS (ARTIKEL 28)**

In het kader van de harmonisatie van de tussen de Gemeenschap en andere derde landen geldende oorsprongsregels, die momenteel aan de gang is, kan de Gemeenschap op een later tijdstip besluiten de eventueel noodzakelijke wijzigingen van artikel 4 aan de Associatieraad voor te leggen.

VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP BETREFFENDE ARTIKEL 36

De Gemeenschap verklaart dat, in afwachting dat de Associatieraad zijn goedkeuring hecht aan de uitvoeringsbepalingen betreffende de eerlijke mededinging als bedoeld in artikel 36, lid 2, in het kader van de interpretatie van artikel 36, lid 1, zij elke met dat artikel strijdige handelwijze aan de uit de artikelen 85, 86 en 92 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voortvloeiende criteria zal toetsen alsmede, voor de produkten waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal van toepassing is, aan de criteria die uit de artikelen 65 en 66 van dat Verdrag en uit de voorschriften van de Gemeenschap betreffende overheidssteun, met inbegrip van het afgeleide recht, voortvloeien.

Voor de in titel II van hoofdstuk 3 bedoelde landbouwprodukten zal de Gemeenschap alle praktijken die strijdig zijn met artikel 36, lid 1, i), toetsen aan de criteria die door de Gemeenschap op basis van de artikelen 42 en 43 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap zijn vastgesteld en, in het bijzonder, die welke in Verordening nr. 26/62 zijn neergelegd.

**VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP BETREFFENDE ECONOMISCHE
SAMENWERKING (TITEL VI)**

Israël komt verder in aanmerking voor de financiering van projecten uit de communautaire begroting voor programma's op het gebied van de regionale samenwerking in het Middellandse-Zeegebied en uit andere relevante horizontale begrotingslijnen. Israël blijft eveneens in aanmerking komen voor leningen van de EIB die in het kader van het horizontale mediterrane instrument worden toegekend.

VERKLARING VAN ISRAËL

VERKLARING VAN ISRAËL BETREFFENDE ARTIKEL 65

Bij de gedachtenwisseling over het in artikel 65, lid 1, bedoelde besluit van de Associatieraad zal Israël het vraagstuk aan de orde stellen van de bepalingen die noodzakelijk zijn om de dubbele contributie te vermijden voor werknemers van de ene Partij die hun woonplaats hebben op het grondgebied van de andere Partij.

Briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap ("de Gemeenschap") en Israël betreffende hangende bilaterale kwesties

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

De Gemeenschap en Israël nemen nota van de overeenkomst die is bereikt inzake de tenuitvoerlegging van een aanvaardbare oplossing voor alle hangende bilaterale kwesties in verband met de toepassing van de Samenwerkingsovereenkomst van 1975.

Ik moge U verzoeken mij te bevestigen dat Uw regering met de inhoud van deze brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Namens de Raad van de Europese Gemeenschap

B. Brief van Israël

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van Uw schrijven van vandaag dat als volgt luidt:

"De Gemeenschap en Israël nemen nota van de overeenkomst die is bereikt inzake de tenuitvoerlegging van een aanvaardbare oplossing voor alle hangende bilaterale kwesties in verband met de toepassing van de Samenwerkingsovereenkomst van 1975.

Ik moge U verzoeken mij te bevestigen dat Uw regering met de inhoud van deze brief instemt."

Ik heb de eer te bevestigen dat mijn regering met de inhoud van Uw brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Voor de Regering van Israël

Briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap ("de Gemeenschap") en Israël in verband met artikel 1 van Protocol nr. 1 betreffende de invoer in de Gemeenschap van afgesneden bloemen, bloesems en bloemknoppen van onderverdeling 06.03.10 van het gemeenschappelijk douanetarief

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Tussen Israël en de Gemeenschap is het volgende overeengekomen:

Artikel 1 van Protocol nr. 1 voorziet in de afschaffing, tot een hoeveelheid van 19.500 ton, van de douanerechten op de invoer in de Gemeenschap van afgesneden bloemen, bloesems en bloemknoppen van onderverdeling 06.03.10 van het gemeenschappelijk douanetarief van oorsprong uit Israël.

Israël verbindt zich ertoe de hierna volgende voorwaarden in verband met de invoer in de Gemeenschap van rozen en anjers waarvoor het douanerecht bij invoer kan worden afgeschaft, na te leven:

- de prijzen bij invoer in de Gemeenschap dienen ten minste 85% te bedragen van de prijzen die in dezelfde perioden voor dezelfde produkten in de Gemeenschap van toepassing zijn;
- de prijzen van de Israëlische produkten worden vastgesteld door notering van de prijzen van de ingevoerde produkten op representatieve invoermarkten in de Gemeenschap;
- de in de Gemeenschap geldende prijzen zijn de door de producenten toegepaste prijzen die op representatieve markten van de belangrijkste producerende Lid-Staten worden genoteerd;
- de prijzen worden om de twee weken genoteerd en voorzien van een wegingscoëfficiënt voor de respectieve hoeveelheden. Deze bepaling is zowel op de prijzen van de Gemeenschap als op die van Israël van toepassing;
- zowel voor de door de communautaire producenten toegepaste prijzen als voor de invoerprijzen van de Israëlische produkten wordt een onderscheid gemaakt tussen grootbloemige en kleinbloemige rozen en eenbloemige en veelbloemige anjers;
- indien de Israëlische prijzen voor een van de vorengenoemde produkten minder dan 85% van de in de Gemeenschap toegepaste prijzen bedragen, wordt de tariefpreferentie opgeschort. De Gemeenschap past de tariefpreferentie opnieuw toe zodra de Israëlische prijzen 85% of meer van de in de Gemeenschap toegepaste prijzen bedragen.

Voorts verbindt Israël zich er toe de traditionele scheiding tussen de handel in rozen en anjers te handhaven.

De Gemeenschap behoudt zich het recht voor, mocht de markt van de Gemeenschap door een wijziging in deze scheiding worden verstoord, de verhoudingen op basis van de traditionele handelsstromen vast te stellen. In voorkomend geval kan hierover van gedachten worden gewisseld.

Ik moge U verzoeken mij te bevestigen dat Uw regering met de inhoud van deze brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden,

Namens de Raad van de Europese Gemeenschap

B. Brief van Israël

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van Uw schrijven van vandaag dat als volgt luidt:

“Tussen Israël en de Gemeenschap is het volgende overeengekomen:

Artikel 1 van Protocol nr. 1 voorziet in de afschaffing, tot een hoeveelheid van 19.500 ton, van de douanerechten op de invoer in de Gemeenschap van afgesneden bloemen, bloesems en bloemknoppen van onderverdeling 06.03.10 van het gemeenschappelijk douanetarief van oorsprong uit Israël.

Israël verbindt zich ertoe de hierna volgende voorwaarden in verband met de invoer in de Gemeenschap van rozen en anjers waarvoor het douanerecht bij invoer kan worden afgeschaft, na te leven:

- de prijzen bij invoer in de Gemeenschap dienen ten minste 85% te bedragen van de prijzen die in dezelfde perioden voor dezelfde produkten in de Gemeenschap van toepassing zijn;
- de prijzen van de Israëlische produkten worden vastgesteld door notering van de prijzen van de ingevoerde produkten op representatieve invoermarkten in de Gemeenschap;
- de in de Gemeenschap geldende prijzen zijn de door de producenten toegepaste prijzen die op representatieve markten van de belangrijkste producerende Lid-Staten worden genoteerd;
- de prijzen worden om de twee weken genoteerd en voorzien van een wegingscoëfficiënt voor de respectieve hoeveelheden. Deze bepaling is zowel op de prijzen van de Gemeenschap als op die van Israël van toepassing;
- zowel voor de door de communautaire producenten toegepaste prijzen als voor de invoerprijzen van de Israëlische produkten wordt een onderscheid gemaakt tussen grootbloemige en kleinbloemige rozen en eenbloemige en veelbloemige anjers;
- indien de Israëlische prijzen voor een van de vorengenoemde produkten minder dan 85% van de in de Gemeenschap toegepaste prijzen bedragen, wordt de tariefpreferentie opgeschort. De Gemeenschap past de tariefpreferentie opnieuw toe zodra de Israëlische prijzen 85% of meer van de in de Gemeenschap toegepaste prijzen bedragen.

Voorts verbindt Israël zich er toe de traditionele scheiding tussen de handel in rozen en anjers te handhaven.

De Gemeenschap behoudt zich het recht voor, mocht de markt van de Gemeenschap door een wijziging in deze scheiding worden verstoord, de verhoudingen op basis van de traditionele handelsstromen vast te stellen. In voorkomend geval kan hierover van gedachten worden gewisseld.”

Ik heb de eer te bevestigen dat mijn regering met de inhoud van Uw brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Voor de Regering van Israël

Briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap ("de Gemeenschap") en Israël betreffende de tenuitvoerlegging van de in het kader van de Uruguay-Ronde gesloten overeenkomsten

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

De Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Israël bevat geen bepalingen over de nieuwe regeling bij de invoer van sinaasappelen in de Gemeenschap. De Partijen zullen de onderhandelingen over dit onderwerp voortzetten ten einde vóór het begin van de verkoopseizoen 1995-96, dat wil zeggen 1 december, een oplossing te vinden. De Gemeenschap heeft er in dit verband in toegestemd dat Israël niet minder gunstig behandeld zal worden dan de andere Mediterrane partners.

Mocht op 1 december 1995 geen overeenkomst over de invoerprijs van sinaasappelen zijn bereikt, dan zal de Gemeenschap de nodige maatregelen nemen om Israël een voor beide Partijen passende en aanvaardbare prijs te garanderen waartegen 200.000 ton sinaasappelen uit Israël in de Gemeenschap kunnen worden ingevoerd. Genoemd cijfer houdt een vermindering in met 30% van het huidige tariefcontingent voor sinaasappelen uit Israël.

Voorts zal de EG de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat niet in Bijlage II opgenomen, traditionele verwerkte landbouwprodukten uit Israël die onder de concessies van de nieuwe overeenkomst vallen in de Gemeenschap kunnen worden ingevoerd.

Insgelijks zal Israël parallelle maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat traditionele landbouwexportprodukten van de Gemeenschap in het seizoen 1995-1996 in Israël kunnen worden ingevoerd.

Ik moge U verzoeken mij te bevestigen dat Uw regering met de inhoud van deze brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden,

*Namens de Raad van de Europese
Gemeenschap*

B. Brief van Israël

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van Uw schrijven van vandaag dat als volgt luidt:

"De Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Israël bevat geen bepalingen over de nieuwe regeling bij de invoer van sinaasappelen in de Gemeenschap. De Partijen zullen de onderhandelingen over dit onderwerp voortzetten ten einde vóór het begin van de verkoopseizoen 1995-96, dat wil zeggen 1 december, een oplossing te vinden. De Gemeenschap heeft er in dit verband in toegestemd dat Israël niet minder gunstig behandeld zal worden dan de andere Mediterrane partners.

Mocht op 1 december 1995 geen overeenkomst over de invoerprijs van sinaasappelen zijn bereikt, dan zal de Gemeenschap de nodige maatregelen nemen om Israël een voor beide Partijen passende en aanvaardbare prijs te garanderen waartegen 200.000 ton sinaasappelen uit Israël in de Gemeenschap kunnen worden ingevoerd. Genoemd cijfer houdt een vermindering in met 30% van het huidige tariefcontingent voor sinaasappelen uit Israël.

Voorts zal de EG de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat niet in Bijlage II opgenomen, traditionele verwerkte landbouwprodukten uit Israël die onder de concessies van de nieuwe overeenkomst vallen in de Gemeenschap kunnen worden ingevoerd.

Insgelijks zal Israël parallelle maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat traditionele landbouwexportprodukten van de Gemeenschap in het seizoen 1995-1996 in Israël kunnen worden ingevoerd.”

Ik heb de eer te bevestigen dat mijn regering met de inhoud van Uw brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Voor de Regering van Israël